

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—, Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENI GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Napetost zaradi Gdanska na vrhuncu:

Europa mora biti pripravljena na najhujše

Alarmantne vesti iz Londona in Pariza o dogodkih v Gdansk — Gdanski senat namerava proglasiti priključitev Gdanska k Nemčiji, kar bi pomenilo oborožen spopad med Poljsko in Nemčijo, v katerega bi morali takoj poseči tudi Anglija in Francija s svojimi zavezniki

London, 30. junija. br. Vsi današnji listi objavljajo zelo alarmantne vesti o razvoju gdanskega vprašanja in obširno pišejo o vojaških pripravah Nemčije, iz katerih sklepajo, da se pripravlja Nemčija na nasilno rešitev gdanskega problema. Listi beležijo, da so zadnje dni prihajali v Gdansk številni transporti »civilistov«, da so rekvirirali avtomobile ter začeli deliti plinske maske, orožje in municijo. Iz vsega tega se vidi, da se pripravlja nekaj zelo resnega. Londonski listi naglašajo, da vojna sicer še ni neizogibna, da pa je vse odvisno morda samo od naključja. Zato je treba biti pripravljen na najhujše.

Primer ČSR se ne bo nikdar več ponovil

Pariz, 30. junija. br. Ves francoski tisk se bavi danes z ogrožajočim razvojem položaja v Gdansk. Poluradni »Petit Parisien« naglašajo, da se v Berlinu ne smejo varati nad zadržanjem Anglije in Francije. Primer Češkoslovaske se ne bo nikdar več ponovil. Vsak resen spor med Nemčijo in Poljsko bo zadoščal, da Anglija mobilizira svojo vojno mornarico, Francija pa svoje vojsko ter da z združenimi močmi prisikajo na pomoč Poljski. Francoska in angleška vlada sta trdno odločeni zoperstaviti se vsakemu nasilju in bosta to tudi brez oklevanja storili.

Vloga gdanskega senata

V merodajnih francoskih krogih so zaradi položaja v Gdansk zelo vznemirjeni. Po informacijah francoskega zunanjega ministrstva vrsi nemška vlada intenzivne priprave za rešitev gdanskega problema v nemškem duhu. Po teh informacijah bo gdanski senat po navodilih iz Berlina proglasil priključitev Gdanska k Nemčiji, iz Nemčije imoportirani zbor »prostopoljevec« bo zasedel vse strateško važne točke in zadrževal poljsko vojsko tako dolgo, da pridejo na pomoč nemške čete, ki so že pripravljene na meji koridorja.

Gdanski senat hoče za- braniti železniško zvezo z Gdino

Varšava, 30. junija. br. Danes bo šlo preko Gdanska 20 posebnih poljskih vlakov na proslavo pomorskega dne, ki ga prirejajo Poljaki vsako leto za propagando poljske mornarice. Gdanski senat je interveniral pri poljskih oblasteh in zahteval, da ti vlaki ne vozijo preko Gdanska. Poljska vlada je to zahtevo odklonila. Gdanski senat je nato obvestil poljske oblasti, da odklanja vsako odgovornost za incidente, ki bi se utegnili pripetiti zaradi tega »poljskega izvajanja«.

Prihod nemških vojnih ladij v Gdansk bi pome- nil napad na Poljsko

London, 30. junija. br. Že dalje časa so napovedovali, da bo te dni prišla na obisk v Gdansk nemška križarka »Königsberg«. Poljska vlada je opozorila nemške in gdanske oblasti, da je po gdanskem statutu pristajanje tujih vojnih ladij v Gdansk brez pristanka Poljske nedopustno. Obenem je poljska vlada sporočila, da bi smatrala prihod križarke »Königsberg« v sedanjem trenutku za napad na neodvisnost Gdanska.

Na ruski meji priprav- ljenih milijon vojakov in 5.000 bombnikov

Moskva, 30. junija. br. Iz uradnih krogov poročajo, da se je pričela te dni koncentracija ruskih čet na področju Kijeva in Bele Rusije ter ob Baltiku. Službeno izjavljajo, da gre za velike manevre, ki se bodo pričeli prihodnji teden. Glede na to pa, da kopičijo na tem področju ogromne množine vojnih potrebščin ter da je zbranih že okrog en milijon vojakov, sklepajo, da gre za vojaške priprave za primer, da bi prišlo zaradi Gdanska do kakšnega resnega konflikta. Na zapadni meji Rusije je pripravljenih tudi že 5000 bombnikov, ki so v stalni pripravljenosti. Na številnih letališčih vzdolž zapadne meje so raz-

porejena tudi velika transportna letala za prevoz vojaštva. Pozornost je zbudil tudi nenadni odhod Stalina iz Moskve v neznan smer. Zatrjuje se, da je odšel na zapadno mejo, da pregleda vojaške priprave in na licu mesta izda potrebne ukrepe.

Vojaški dopusti v Nem- čiji ustavljeni

Berlin, 30. junija. br. Z jutrišnjim dnem so ustavljeni vsi vojaški dopusti. Dopustniki so bili brzojavno vpoklicani in se morajo do jutri zjutraj javiti pri svojih edinicah. Uradno utemeljujejo ta ukrep s tem, da se bodo prve dni meseca julija pričeli veliki vojaški manevri. Železniške oblasti so dobile nalog, da morajo pripraviti za vojaške

transporte vse razpoložljive vagona. Prav tako so dobili lastniki avtobusov, tovornih avtomobilov in traktorjev poziv, da stavijo svoja vozila na razpolago vojaškim oblastem.

Na vsako nasilje složen odpor

Washington, 30. junija. i. Včerajšnji govor angleškega zunanjega ministra Halifaxa je vzbudil v tukajšnjih diplomatskih krogih veliko pozornost, ker sodijo, da je Halifax s njim dokazal, da se Anglija zaveda resnosti položaja in da je res trdno odločena upreti se vsakemu nadaljnjemu poizkusu nasilja v Evropi. Listi navajajo, da po odločnem govoru predsednika poljske republike

Moscickega, Daladierovem svarilu ob zaključnem zasedanju francoskega parlamenta in po včerajšnjem govoru lorda Halifaxa ni nobenega dvoma, da bo vsak poizkus nasilja v Evropi naletel na odločen in složen odpor vseh teh držav.

Hull poroča Rooseveltu

Washington, 30. junija. AA. Reuter: Zunanji minister Hull je bil včeraj opoldne gost predsednika Roosevelta v Beli hiši. Hull je poročal Rooseveltu o mednarodnem položaju, posebno o položaju na Kitajskem in Gdansk. Predhodno je Hull sprejel ruskega veleposlanika, ki potuje te dni v Moskvo na dopust. Razgovor je trajal skoro eno uro, kar je zbudilo posebno pozornost v tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih.

Poljska bo branila vsako ped svoje obale in se zoperstavila vsaki spremembi

Varšava, 30. junija. e. V Gdynji so bile včeraj velike svečanosti v zvezi s proslavo »Dneva morja«. Ob tej priliki so se v Gdynji zbrale ogromne množice naroda iz vse Poljske, ki so slovesno prisegale, da bodo branile vsako ped poljske obale in da ne bodo trpele nobene teritorialne spremembe ob Baltiskem morju. Na Grajnowald v Gdynji se je zbralo okrog 90.000 ljudi, ki so z veliko pozornostjo sledili številnim patriotičnim govorom in prirejali navdušene manifestacije za Poljsko in za Gdansk. Slavnosti je prisostvovala vsa vlada s predsednikom Skladkovskim na čelu, prislopili so pa tudi delegati iz Gdanska, Rumunije, Jugoslavije in Belgije. Veliko navdušenje je zlasti izval

govor jugoslovenskega delegata, ki je podčrtal, da smo Poljaki in Jugoslavlani bratje.

»Igra z ognjem«

Varšava, 30. junija. e. Polslužbena ADE javlja iz Gdanska, da je v pretekli noči prispelo v Gdansk iz Vzhodne Prusije okrog 1400 civilistov in da je zdaj v mestu okrog 6000 Nemcev iz Vzhodne Prusije, iz katerih bodo organizirali dobrovoljski zbor. Po vesteh te agencije je istočasno policija v Gdansk na svojih avtomobilih prevažala velike količine vojnega materiala v mesto. V mestu Tisevo na poljski meji so v pretekli noči opazili živahno kretanje

policije, ki je prevažala neznan material. V Gdynji so se včeraj razširile vesti, da je bila včeraj v Gdansk v vseh vojaških policijskih v strogi pripravljenosti. Vsi današnji poljski listi objavljajo te vesti v člankih z debelimi naslovi: Gdansk se igra z ognjem! in navajajo, da Poljska ne bo trpela organizacije prostovoljnih zborov Gdansk. Poljska se bo energično uprla vsakemu poizkusu kakšnega nasilnega prevrata ali akcije te dobrovoljskih zborov v Gdansk. Do zdaj še ni znano, kaj bo ukrenila varšavska vlada, če se bodo pojavili v Gdansk dobrovoljski odredi, vendar ne taje, da je položaj v Gdansk skrajno kritičen.

Pogajanja v Moskvi pred zaključkom Oster članek moskovske „Pravde“ proti nadaljnjemu zavlačenju

Moskva, 30. junija. AA. Havas: Tukaj prevladuje vtis, da se angleško-sovjetsko-francoska pogajanja približujejo odločilnemu trenutku. Kakor se zdi, vidijo francoski in angleški krogi v članku Stanova, ki je bil objavljen v »Pravdi«, prejšnjem hitri sklenitvi sporazuma v smislu pogajev, ki jih je stavila Rusija, kot pa znak negativnega stališča. Isti krogi niso niti najmanj pesimistični in se ne vznemirjajo zaradi tega članka, ki se v ostalem nanaša na položaj, ki je že premagan.

Moskva, 30. junija. i. Moskovska »Pravda« je objavila članek izpod peresa Stanova, člana Politbura pod naslovom: »Angleška in francoska vlada nočeta skleniti

pakta z Rusijo?« V članku navaja Stanov, ki je ožji Stalinov sodnik, da je od začetka pogajanj, ki jih je pričela Anglija poteklo že 75 dni. S Poljsko in Turčijo je Anglija nenavadno hitro zaključila obrambne pogodbe, a ko je Rusija stavila zahtevo glede svoje enakopravnosti in glede jamstev trem baltiskim državam, se je Anglija temu upirala. Anglija noče ničesar slišati o enakopravnosti Rusije s Francijo in Anglijo in ji je vprašanje baltiskih držav samo povod, da lahko pogajanja razbije. Toda Rusija se bo pogajala samo na temelju enakopravnosti in noče igrati vloge hlappa. Na to vlogo se Rusija ne da prisiliti.

Nemški odgovor lordu Halifaxu

Berlin, 30. junija. AA. DNB: »Der deutsche Dienst« komentira včerajšnji govor angleškega zunanjega ministra Halifaxa ter pravi, da se zdi, da London veruje v argumente o miroljubnosti svoje politike ter da na ta način vpliva tudi na nemški narod. Vse to se dogaja v trenutku, ko obstaja prepričanje, da so pogajanja z novim udeležcem pri izvajanju politike odkoljevanja končana. V pravi inflaciji govora se stalno naglašajo, da zunanja politika Velike Britanije gre za tem, da se onemogoči vsak napad. Odgovorni državniki te države pa na drastičen način pozabljajo, da obstaja neodvisnost nevtralnih držav, s katero vodijo oni svojo politično trgovino. To kar London že mesece dela proti Nemčiji, je podobno pripravam protivne

vojne. To, kar je lord Halifax izjavil v zvezi z definicijo o življenjskem prostoru, dokazuje, da Anglija še vedno nikakor ni razumela smisla evropskih življenjskih problemov. Zato je tudi razumljivo, zakaj ni vsebovano vprašanje vrnitve odvzetih kolonij v Halifaxovem govoru. Obljuba Halifaxa o možnosti rešitve kolonialnega vprašanja pomeni samo dvosmiselnost. Nemčija je že tolikokrat predlagala omejitve oboroževanja, toda Anglija je to vedno odklanjala. Zadnji Halifaxov govor potrjuje samo to, da se angleški državniški trudijo, da angleško javno mnenje pripravijo z lepimi toda banalnimi frazami za takšno politično smer, ki ne more služiti interesom miru in pravice med narodi.

Katastrofalna poudenjen v Bolgariji Voda je porušila celo mesto — Nad 100 smrtnih žrtev — Vsa živina poginila

Sofija, 30. junija. e. V sredo zvečer je nastala katastrofalna poplava v Seviljevo blizu Plevlja v Bolgariji. To je ena največjih elementarnih nesreč, ki je zadela Bolgarijo v zadnjem desetletju, saj so posledice naravnosti strahotne. Zaradi silnih nalivov in neurij, ki so divjali v okolici Plevlja, so se z gore Balkan zlile ogromne množine vode in majhni pohlveni potočki so se spremenili v besneče hudournike, ki so podirali vse. Ob 21. sta rekla Rosica in njen pritok Vidima, ki tečeta skozi Sev-

lievo, strahovito narasla. Voda je prestopila bregove in mestoma dosegla višino 12 m. Porušila je večino mostov, kamenje in ogromne skale, ki jih je voda valila s seboj, je pa rušilo domove. Visoka voda je zalila električno centralo in hipoma je bilo Seviljevo v temi. To je še povečalo katastrofo: nastala je strašna panika. Ljudje so begali kakor iz uma sem ter tja, ne vedoč, kaj bi počeli. Vsak si je skušal rešiti vsaj golo življenje.

Po zadnjih vesteh je katastrofa zahte-

vala nad 100 smrtnih žrtev. Do sredi ob 19. so izpod ruševin razdejanihiš potegnili 62 mrtvecev, danes pa še okrog 40. Sodijo, da je utonilo še več ljudi, ker jih mnogo pogrešajo. Materialna škoda je ogromna. Voda je porušila 250 hiš, 400 jih je pa v takem stanju, da niso porabne in jih bodo najbrž morali porušiti. Poginila je tudi vsa živina, na stotine konj, govedi, prašičev, ovac in koz, seveda pa tudi vsa perutnina. V mestu sta zavladala žalost in obup.

Snoči se je na kraj nesreče odpeljal kralj Boris, da si na licu mesta ogleda pozorišče katastrofe, prispela pa sta tudi notranji minister general Medev in predsednik Sobranja Mušanov. Vlada je za prvo pomoč ogroženemu prebivalstvu nakazala milijon levov, hkrati je pa poslala v ogroženo ozemlje vojaštvo, zlasti pionirske čete.

Nj. Vel. kralj v Dubrovniku

Dubrovnik, 30. junija. e. Snoči ob 19.15 je nepričakovano prispel v Dubrovnik Nj. Vel. kralj Peter II. Dasi so v Dubrovniku šele v zadnjem hipu izvedeli za kraljev prihod, se je po ulicah zbrala velika množica ljudi, ki je kralja živahno in prisrčno pozdravljala. Kralj, ki je sam sifiral avtomobil, je z levico prijazno odzdravljaj. Po kratkem postanku se je odpeljal v Gruž, kjer je sprejel nekega šolskega tovariša, ki se je pripeljal s parnikom »Kralj Aleksander«. Nato se je vrnil iz Gruža v Dubrovnik. Množica mu je spet prirejala viharne ovacije. Ko je avtomobil privozil na Pile, je bil naval množice tak, da je moral kralj avtomobil ustaviti. Ljudje so mladega kralja navdušeno pozdravljali. Kralj se je nato odpeljal nazaj v Miločer.

Kiepara za obrambo svoje domovine

Varšava, 30. junija. AA. Pat: Znani operni pevec Jan Kiepara je priredil snoči koncert v korist fondu narodne obrambe.

Tragična smrt bivšega avstrijskega ministra

Rio de Janeiro, 30. junija. AA. Bivši avstrijski poljedelski minister Andreas Thaler, ki je organiziral izsiljevanje Avstrijcev v Brazilijo, je utonil v reki Itapuba.

Dr. Mehmed Spaho

Beograd, 30. junija. p. Včeraj ob 8.45 je v hotelu »Srpski kralj« nenadoma preminil prometni minister in podpredsednik JRZ dr. Mehmed Spaho. Zadel ga je srčna kap.

Pokočnik je včeraj prispel iz Sarajeva v Beograd. V spremstvu svojega osebnega tajnika se je takoj odpeljal v hotel »Srpski kralj«, kjer stalno stanuje. Šele pred kratkim je bil skoraj dva tedna službeno v Nemčiji. Takoj po povratku se je iz Beograda napotil v Sarajevo, od koder se je včeraj spet vrnil. Po prihodu v hotel mu je nenadoma postalo slabo. Še preden je zdravnik prispel v hotel, je bil dr. Spaho že mrtel. Zdravnik je mogel doznati le smrt.

Vest o smrti ministra dr. Spaha se je z bliskovito naglico razširila po mestu. V hotel so se takoj pripeljali ministrski predsednik Dragiša Cvetković, ki se je šele dan vrnil iz Bleda v Beograda, in ostali člani vlade in zastopniki vseh političnih strank, da izkažejo poslednjo čast muslimanskemu državljanu.

Truplo pokojnega dr. Spaha je ostalo v hotelu do popoldneva. Medtem je vlada imela komemorativno sejo in ustanovil se je tudi državni odbor za pogreb, ker je bilo sklenjeno, da bo dr. Spaho pokopan na državne stroške.

Ob 18.30 je bilo truplo prenešeno v vagon in s posebnim vlakom je ob 20.15 krenilo proti Bosni. Na postaji so se pred odhodom poklonili zemskim ostankom dr. Spaha ministrski predsednik Cvetković in ostali člani vlade predsedstvo senata in narodne skupščine, diplomatski zbor, zastopniki JRZ in drugih strank, vojske, državnega uradništva, mesta in raznih ustanov in korporacij.

Vlak se bo v Bosni ustavil na raznih postajah, da se bo moglo bosansko muslimansko ljudstvo posloviti od svojega voditelja. Zvečer je odpotoval v Sarajevo tudi ministrski predsednik Dr. Spaha bodo položili k večnemu počitku na dvorišču Begove džamije.

Pokojni prometni minister dr. Mehmed Spaho je bil rojen 13. marca 1883 v Sarajevu, kjer je obiskoval tudi gimnazijo. Univerzo je absolviral na Dunaju, kjer je bil tudi promoviran za dostojar pravnih ved.

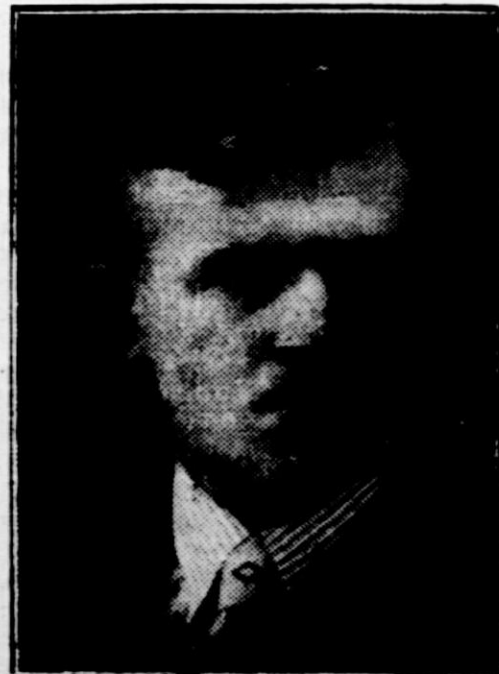
Vrnilši se v svojo domovino, je se posvetil najprej odvnetniški praksi. Leta 1919 je postal tajnik trgovske in obrtne zbornice v Sarajevu. S svojim gospodarsko-političnim delovanjem, kakor tudi s svojim nastopom v sarajevskem občinskem svetu je kmalu vzbudil pozornost političnih krogov. Leta 1917 se je pridružil jugoslovenskemu pokretu in je bil leto kasneje izvoljen v bosanski deželni zbor.

Po prevratu je postal v prvem koncentracijskem kabinetu pod Stojanov Protićem dne 20. decembra 1918 ministar za šume in rudnike. Po odstopu Protićeve vlade se je posvetil organ. jugoslov. muslimanske stranke, stopil v marcu 1921 v Pašićevo vlado kot trgovski minister in je jeseni 1921 postal predsednik stranke, ki jo je sam organiziral. Od julija 1924 do 6. novembra 1924 je bil Spaho finančni minister v Davidovičevi vladi, od 17. aprila 1927 do 27. julija 1928 trgovski minister v Vukičevićevi vladi.

Po ukinjvi ustave leta 1929 je Spaho sklenil razne taktične zveze. Pri volitvah v maju 1935 je podpiral dr. Mačkovo državno listo, po padcu Jevtičeve vlade pa je vstopil v dr. Stojadinovičovo vlado kot prometni minister in je obdržal ta svoj resor tudi v sedanji Cvetkovičevi vladi.

Pokojni dr. Mehmed Spaho je bil tudi podpredsednik Glavnega odbora Jugoslovenske radikalne zajednice in eden njenih najbolj uglednih članov. Z njegovo smrtjo zapušta našo politično pozornico osebnost, ki je imela med bosanskimi muslimani nesumnjivo veliko zaslonbo in vpliv. Pokojni dr. Spaho je bil po svojem prepričanju jugoslovenski nacionalist, najsi je stal na čelu versko usmerjenega in organiziranega političnega pokreta.

Dušan Klepec

Ki se je včeraj na Japonskem smrtno ganoril

Učni uspehi na mariborskih srednjih šolah

V splošnem smo lahko z njimi zadovoljni

Maribor, 29. junija

Spet je konec šolskega leta. V Mariboru ga že čujemo, saj je po ulicah že precej manj dijaške mladine, ki sicer mladostno pozivlja naše mariborsko življenje. Vidov dan daje naši dijaški mladini obračun o učnih uspehih ter neuspehih. Z rezultati letošnjega šolskega leta smemo biti Mariborčani kolikor toliko zadovoljni. O tem nas prepričujejo statistični učni podatki posameznih zavodov.

Na državni klasični gimnaziji v Mariboru je bilo v šolskem letu 1938-39 816 dijakov in dijakin. Od teh je v celotnem izdanku svoj razred 590 dijakov in dijakin, to je 72,30%. Popravni izpit imajo 130 dijakov in dijakin, to je 16,30%. Po čl. 52 jih polga razredni izpit 10 ali 1,23%, po čl. 54 pa 6 ali 0,73%. Razred jih ponavlja 75 ali 9,19%, pravico do rednega šolanja izgubi 2. šolsko leto na klasični gimnaziji je končalo z odličnim uspehom 126 dijakov in dijakin, t. j. 15,44%, s prav dobrim uspe-

hom 259 ali 31,74%, z dobrim pa 205 ali 25,12%.

Na državni realni gimnaziji v Mariboru je bilo 827 dijakov ter dijakin. V celotnem izdanku je doseglo razred 607 dijakov in dijakin, t. j. 73,39%. Popravni izpit jih imajo 129, t. j. 15,60%, razredni izpit po čl. 52, 53, razredni izpit po čl. 54, 7. Razred bo moralo ponavljati 77 dijakov, t. j. 9,32%, pravico do javnega šolanja pa izgubi 2. Z odličnim uspehom je doseglo šolsko leto 74 dijakov in dijakin, t. j. 8,95%, s prav dobrim 209, t. j. 25,27%, z dobrim pa 324, t. j. 39,17%.

Na državni učiteljski šoli je bilo 119 dijakov in dijakin. Z odličnim uspehom jih je doseglo razred 6, t. j. 5%, s prav dobrim uspehom 54, t. j. 45,37%, z dobrim pa 32, t. j. 26,88%. Razred je doseglo 92 dijakov in dijakin, t. j. 77,31%. Popravni izpit jih imajo 18 ali 15,31%, razred pa jih mora ponavljati 9 ali 7,57%.

O učnih uspehih na tukajšnji državni trgovski akademiji smo že poročali.

Cirilmetodarski zbor v srcu Prlekije

Na tleh, kjer se je uresničila misel o narodnih taborih

Maribor, 29. aprila

Cirilmetodarski se zbora v nedeljo 2. julija na zgodovinskih tleh narodnostnih borb, v ponosni prestolnici naše prelepe Prlekije.

Na ljutomerskih tleh se je leta 1868 prvič uresničila misel o narodnih taborih. Že pred tem pa je oznanjala izvršeno misel narodne pripadnosti staroslavna ljutomerska čitalnica, ki je združevala ves narodno zavedni življenjski ljutomerski okolice. Navzlic znanim avstrijskim volitni geometriji se je ob priliki volitev pokazala moč slovenskega življenja. Okoliške občine pa so postavljale zavedne slovenske može za župane.

CMD se je že pred vojno zasedala v Ljutomeru, kjer je bila njena podružnica. Potem je sedel Sokol, ki je leta 1903 ponosno razprostrl svoja krila iz Ljutomera po vsem Pomurju. Okrajna hranilnica je znatno pripomogla h gospodarski osvoboditvi prileškega kmetstva, dočim so si zavedni obrtniki in trgovci ustanovili svojo Slovensko trgovsko in obrtno društvo.

Tako se bodo zbrali naši Cirilmetodarski dne 1. in 2. julija na tleh, ki pomenijo zgodovino, kjer je vztrajnost, živost ljudstva zmaga proti tujcu, ki je hotel ošabno zagospodariti nad našim življenjem. Dajmo zadoščanje naši prileški prestolnici s čimvečjo udeležbo na letošnjem cirilmetodarskem zboru v Ljutomeru.

Prva sokolska planinska postojanka Svečano polaganje temeljne kamna za sokolski planinski dom na Pohorju

Leta 1935 je bila ustanovljena zadruga »Sokolska planinska kočica«, ki si je dala za nalogo, da postavi v okviru sokolske Petrove petletke na našem Pohorju ob takozvani »Kobiljevi frati« prvo sokolsko planinsko postojanko, sokolsko planinsko kočico vrh Pohorja. Ogronom je bilo delo, ki ga je izvršila v tem času »Sokolska planinska kočica«. Leta 1935 je nastala dolgotrajna pravda v zvezi s tožbo Zadruga gospodarske banke, ki pa je izpadla v prid sokolski zadrugi. Ko je bila 16. novembra 1938 sklenjena poravnava, se je približal čas konkretnega uresničevanja pomembne iniciative.

K današnjemu slavlju na Pohorju je priložilo obmojno sokolstvo v velikem številu. Bil je pomemben sokolski praznik, saj bo novi sokolski dom vrh Pohorja oznanjal tvorno silo našega obmojnega sokolstva, ki gradi kolo iz lastne moči. Do jeseni bo kočica, za katero je napravil načrt inž. Pizpan, pod streho. Gradbeni dela je prevzela stavbna tvrdica inž. Jelenec & inž. Slajmer. Stavba bo zgrajena v treh etapah. Poleg stanovanja za okerbnika bo v njej tudi kopalnica, obednica, spalnica s 70 ležišči, prostori za shranjevanje smučarjev ter lastna električna centrala.

55 gledalcev, ki so plačali vstopnico je prisostvovalo na Rapidovem igrišču tekmi med ISSK Mariborom in SK Muro

Maribor, 29. junija

Na Rapidovem igrišču je bila danes popolnoma nogometna tekma za pokal LNP. Srečala sta se SK Mura iz Murske Sobote in ISSK Maribor. Kakor znano, imajo pokalne tekme LNP namen, da s čistim dobičkom okrepijo podvezino blaginjo. Ta namen pa danes prav gotovo ni bil dosežen, saj je današnji tekmi prisostvovalo — 55 plačujočih gledalcev, tako da se je tekna končala z visokim deficitom. Nogometna sezona je pač v Mariboru že pri kraju in so prišli današnji tekmo gledat le najbližji prišasti in funkcionarji. Na drugi strani pa Mariborčani niso bili prav nič radovedni na nogometne izprekurne metropole, saj so Mariborčani glede poseta nogometnim tekmi v zadnjem času precej izbirčni. Današnja tekma, ki se je pričela s polurno zamudo — tako dolgo so namreč čakali na sodnika, ki ni prišel in je moral naslednjo tekmo soditi slučajno navzočim sodnik g. Bergant — je potekala precej monoton in v stalni premoči domače enajstoričice. Rezultat, ki se glasi:

ISSK MARIBOR : SK MURA 5:0 (3:0)

ustreza popolnoma poteku igre in bi bil lahko še večji, če bi znal napad Maribor izkoristiti vse zrele prilike. ISSK Maribor je lepo in koristno zaigral v prvi polovici, dočim se je v drugem polčasu vse preveč igralec in tako izpustil marsikatero lepo priliko. Zdelo se je, da je hotel ISSK

Maribor demonstrirati absolutno tehnično premoč nad nasprotnikom. V tem je prav gotovo uspel, izpustil pa je priliko, da bi svojo današnjo nasprotnika porazil s še večjim rezultatom.

Pri domači enajstoričici so bile vse formacije v dobri formi. To velja zlasti za napad, ki je predvajal lepo kombinacijsko igro. Tudi streljal je aapad danes mnogo, tako da je imel nasprotni vratar precej težko delo. Dočim so kritično podpirali svoj napad, je bila ožja obramba od časa do časa malce nesigurna. To pa velja le za oba branilca, dočim je vratar bravurozno branil nekatere težje stvari.

Mura je močno razočarala. Moštvo je trenutno izven forme. Posamezni igralci so se sicer potrudili, toda absolutno niso bili dorasli nasprotniku. To velja za vse formacije razen vratarja, ki je le delno odgovoren za poraz, saj so padali goli večinoma iz neposredne bližine gola. Napad je danes zaigral vse preveč mehko. Razen tega pa se niti eden igralcev ni izkazal kot strelec. Nekaj prilik je sicer imela napadalna vrsta, toda vsako kobiljevo situacijo je, kakor že omenjeno, izvrstno rešil nasprotni vratar. V ostalem je bila tekma še precej živahna, tu pa tam je tudi sličila borbi za točke, v splošnem pa je bila fair. Sodil je g. Bergant, ki je svojo nalogo rešil v obojestransko zadovoljstvo. V predtekmi je rezervna SK Rapida porazila rezervno ISSK Maribora s 3:2 (1:0).

Strahovalec Slovenskih goric pod ključem Orožniki so vlomilca Vilibalda Kavčiča končno izsledili in aretirali

Maribor, 29. junija

Pri Zgornji Ročici pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah se je okoli polnoči mlajši moški vtihtal v stanovanje posestnice Barbare Marčnikove, ki je sama spala v hiši. Ko je slišala ropot v kuhinji, je vstala iz postelje z namenom, da bi pogledala, kaj je vzrok ropota. Ko pa je Marčnikova, ki je stara 70 let, stopila v kuhinjo, je planil proti njej moški ter jo udaril po glavi z nekim topim predmetom s tako silo, da se je starka sgrudila na tla in obledela nezavestna. Ko se je čez nekaj časa spet zbudila, ni bilo o moškem nobenega sledu. Iz kuhinje pa sta izginili 2 steklenici žganja, steklenica olja, rjuhe in druga posteljnina, ki jo je vlomilec odnesel s seboj. Marčnikova je o zadevi obvestila orožnike pri Sv. Trojici, ki so ugotovili, da je vlomilec prišel v notranjost hiše iz skednja. Odtod se je spazil skozi podstrešje v pred sobo, nato pa v kuhinjo in spalnico.

Na podlagi opisa vlomilca so ubrali orožniki pravilno pot ter so izsledili v nekem seniku 21letnega Vilibalda Kavčiča ter ga aretirali. Pri zaslišanju je Kavčič po daljšem oklevanju priznal zločin. Izkazalo pa

se je tudi, da ima Kavčič še druge vlome in tatvine na vesti. Tako je nekaj dni pred tem vlomil v vinske kleti posestnice Marije Roškaričeve v Zgornji Ročici ter v vinski klet posestnika Josipa Dajčmana v Zg. Zorjavih, ki mu je odnesel okoli 200 litrov vina. Pri vlomilskem poslu je po izpovedi Vilibalda Kavčiča pomagal neki Ernest Fekonja, ki so ga orožniki takisto izsledili in aretirali. Fekonja pa je pri zaslišanju tajil vsako krivdo. Oba, Kavčič in Fekonja, so izročili v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Iz Ptuja

— Proslava Vidovega dne. Na Vidov dan se je vrnila v prostiškemu cerkvi svečana služba božja za padle vojake, katere so se udeležili predstavniki civilnih in vojaških oblasti ter zastopniki uradov, društev in korporacij. — Istega dne so se vršile tudi službe božje tukajšnjih šol ob zaključku šolskega leta.

— Promocija. Na zagrebški univerzi je bil promoviran za strojnega inženirja g. Stanko Toneja, sin ugodnega pokojnega trgovca Rudolfa Toneja. Ocitamo!

— Avto ga je povozil. Na Hajdini pri Ptuju je neki avtomobilist povozil 30-letnega posestnika Martina Jerenka iz Slovenje vasi. Jerenko je dobil težke notranje poškodbe in hudo poškodbo na glavi. Prepeljan je bil v bolnico.

— Zopet nož. V nekem vinotoku v Novi vasi pri Ptuju sta se radi starega sovraštva spila posestnika sinova Franc Vršič in Konrad Primožič. V prepiru je dobil Vršič več udarcev z nožem v prsi in so ga prepeljali v bolnico.

Mariborske in okoliške novice

— Vidov dan smo praznovali tudi letos v Mariboru s tradicionalno slovesnostjo. Mesto je bilo okraшено z državnimi zastavami. V stolnici ter v pravoslavni in protestantski cerkvi so bila svečana cerkvena opravila, ki so jim prisostvovali predstavniki mariborskega življenja.

— Ob 10letnici Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju. Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju obhaja letos 10letnico svojega obstoja. V zvezi letom težke gospodarske krize se je dom razvil in izpopolnil po prizadevanju sodelujočih do tolike stopnje, da uživa vsesplošni ugled in upoštevanje. Največjega odlikovanja je bil deležen leta 1937 s priznanjem II. nagrade iz kraljevega fonda. Dom, ki je do danes sprejel okoli 4000 slabotnih otrok, pretežno iz najrevnejših slojev, vrši važno zdravstveno in humanitarno nalogo. Da mu pripomoremo ob 10 letnici do novih sredstev, priredimo za časa Mariborskega tedna velika javna tombola. Obračamo se na vse naše tvrdke s prošnjo, da nas v človekoljubnem delu podprejo s tem, da nam poklonijo podporo bodisi v denarju ali da nam darujejo tombolne dobitke. Prihodnje dni obiščejo naše članice vse naše cenjene tvrdke, katere prosimo, da jih blagohotno sprejmejo ter jim izročijo darilo, ki ga v to svrhu namenijo žensko društvo v Mariboru.

— V proslavo slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda prižigajo mariborski cirilmetodarski na predvečer ob 20.30 pri Sv. Urbanu velik kres. Komur ne bi bilo mogoče udeležiti se kresovanja, pa naj poseti koncert narodne pesni, ki ga organizira mariborska CMD in na katerem nastopijo naši vrli mladinci. Koncert bo v mestnem parku.

— Zveza kulturnih društev v Mariboru prosi vse gg., katerim je poslala dopise zaradi seznama predavanj za društva, ki so članice ZKD, da ji pošljejo odgovore najkasneje do 1. julija v njeno pisarno v Narodnem domu v Mariboru. Predavatelji sidi osek mariborske ZKD.

— Na glavno skupščino CMD v Ljutomeru 2. julija bo vozil poseben avtobus, ako se pripravi dovolj udeležencev. Odnos ob 6.15 jutrajš s Trga svobode. Cena tja in nazaj 40 din. Prijave sprejema Putnik do sobote 1. julija do 12. ure, ob katerem času bodo skupščinarji tudi tam zvedeli, ali bo pripravljen dovolj udeležencev za posebno vožnjo. V nasprotnem primeru se odpeljejo skupščinarji s prvim jutranjim vlakom.

— Se o ustavitvi obrata Schonsky. »Del. pol.« piše v št. 73: Zadnjič smo poročali o odpustu delavstva v tekstilni tovarni Schonsky. Odpusteni so bili po večini vsi delavci, le nekaj profesionalistov še ni došlo odpovedi. Kakor pa zvezo, se tvrdka Schonsky kaže še vedno trudi, da bi došla na razpolago potrebno prejo in bi v tem primeru baje nadaljevala z obratom v tkalnici. Radi tega tudi tvrdka še ni prodala vseh tovarniških objektov mestni občini oz. mestnim podjetjem. Velike težave za obstoj tvrdke in nadaljevanja obratovanja so nastale tudi radi tega, ker je moral oditi solastnik podjetja g. Polak, ki se je baje zelo trudil, da bi vsaj del tovarne še naprej obratoval. Glede na še pripombe, da se s tem, ker se izvažajo stroji iz države, nekako obidejo devizni predpisi, pa se nam poroča, da ta naša trditve in utemeljena, ker mora tvrdka položiti za izvozne stroje angleške funte šterlinge pri Narodni banki.

— V interesu odpuščene delavstva je, da se obnovi obrat, pa bodisi, da to stori sedanja tvrdka ali pa kak nov podjetnik, da bi na ta način prišlo do zaposlitve vaj dela odpuščene delavstva, ki bo sicer s svojimi družinami zaradi brezdelja trpelo pomankanje. Kaj se bo v tem pogledu ukrenilo, bodisi s strani podjetja, bodisi s strani merodajnih oblastev bo pokazala bodočnost.

— K našemu poročilu o nedeljskih sokolskih svečanosti v Rušah dodajamo, da je sestra Zvonka Kranjčeva iz Studencev z veliko vno mo poskrbela za lep spominski trak in za spominski album s podpisli Sokolov udeležencev vidovskega slavlja leta 1914. Lepo vzen spominski trak, ki ga je s. Kranjčeva pripela na novi ruški sokolski prapor, ima napis: »V spomin malemu Beogradu na leto 1914 — mariborski predvojni Sokoli.«

— Odpri noč in dan so groba vrata. V Slovenski 48 je preminila Rozalija Muršček, stara 89 let. V Krekovi 6 je umrla niša posestnika Rozalija Makotter, stara 82 let. V Tyrševi 7 je preminila Marija Sanci, vdova po železniškem uradniku, stara 56 let. V Jelenčah 49 pa je umrla zvančnik državnih železnic Martin Vaupež, star 57 let. Žalujčim naše globoko sožalje.

— Kolo je izgnilo izpred gostilne v Frankopanovi ulici, kjer ga je pustil za sebnik Albin Lavrenčič. Kolo je znanke »NSU« ter ima evid. št. 2-20362.

— Drobne vesti. Z motornega koleca je padel 33letni gostilničar Jože Vrecoj iz obrežja in si zlomil desno nogo. Po stopnicah je padel 51letni delavec sinček Marijan Perhacev iz Koseskega ulice 46 in in pri padcu presekal ustnice. S hleva je padla 10letna delavčeva hčerka Albina Hečič iz Janceve gore pri Selnici ter obledela s hudimi poškodbami na glavi. Pri padcu z voza si je zlomil levico 43letni kmečki dimar Ivan Tetlikovič iz Rošpoha pri Kamnici. 15letna Ema Grobnikova iz Strosmajerjeve ulice 28 je pri padcu z hipe obledela nezavestna s poškodbami po vsem telesu. S. Brežnje je padla 40letna Ivanka Pavlova iz Pivole in si pri padcu zlomila desnico. Vse ponesrečence ni poškodovance so prepeljali v bolnico.

— Romana Čučka iz Silivnice sta zabodla z nožem v prsa in hrbet neznan napadalec. — Okradena gledališka igralca. Z dvo. rilišča v Dvočakovih ulici 10 je izgnila preproga, vredna okoli 800 din. Preproga je last gledališke igralce D. Savinove.

— Hrbit poln šiber ima 30letni Martin Topolič iz Smartna na Pohorju, ki ga je v gozdni revirjih grofa Attensa obstrčili gozdni čuvaj. Topolič je padel, tudi divji lovec, je postrl v mariborski bolnici so ugotovili, da je Topolič v hrbtu kopico šiber.

— Vlom. V sredo ponoči so neznan vlomilci obiskali stanovanje banovinskega cestnega nadzornika Močnika Štefana ter mu odnesli več moških oblek, nekaj gotovine in zlat prstan. — Še istega dne so obiskali vlomilci tudi stanovanje vpokejnega orožniškega narednika Ivana Petroviča v Levstikovi ulici ter mu istaklo odnesli več obleke. Je to že četrti vlom pri belem dnevu v privatna stanovanja. Vlomilce zasleduje policija in orožništvo.

— Strahovalci kokošnjakov v ormoški okolici so se morali v torek dopoldne zagovarjati pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Na za. tožni klopi so sedeli 33letni Mihael Golubič, 33letni po setnik Ivan Milec ter 26 letni Josip Milec. Obtoženi so bili, da so letos v januarju in februarju ukradli raznim posestnikom v Pušencih, Lopašcih, Ormožu itd. skupaj okoli 100 kokoši in puranov. Razen tega so vlomili dne 31. januarja v pralnico Irme Gregorčičeve v Ormožu ter odnesli razne perilo, vredno okoli 3500 din. Mihael Golubič je bil obsojen na leto in mesec dni strogega zapora ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 3 let, Ivan Milec na leto dni strogega zapora ter dvoletno izgubo častnih pravic, Josip Milec pa na 5 mese. cev strogega zapora ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 2 let. Senatu je predsedoval s. o. s. Lenart, prisednik sta bila s. o. s. dr. Turato in Lečnik, obtožbo pa je zastopal državni tožilec dr. Trampuš.

— 13.000 Premurcev je šlo letos na sezonsko delo, deloma v Vojvodino, deloma pa preko meje v Francijo in Nemčijo. Domačije gorijo. Ogenj je vpešil stanovanjsko hišo posestnice Ljane Vav. v Andrejčih. Vzrok požara je slab dimnik. V zadnjem trenutku so rešili živino. V Ivanovcih pa je pogorel čebelnjak posestnika Kološe, ki je škodoval za 15.000 dinarjev.

— O tem in onem. Brezobziren kolesar je povozil 15letnega sina nočnega čuvaja drž. žel. Henrika Lorbecka iz Nove vasi. Deček ima zlomljeno desno nogo. Obe nogi si je poškodovala pri padcu s koleca 25letna posestnikova žena Jožefa Jevse. nak iz Grušev pri Sv. Marijeti na Dravskem polju. Z blicem in nožem so pobili na tla 40letnega vinčarja Ivana Cafuto iz Trčeve pri Košakih. Cafuta ima hude poškodbe po glavi in levem očesu. Poškodovanca so prepeljali v bolnico, kamor se je zatekel tudi 25letni delavec Jože Laznik iz Kamne gore pri Konjicah, ki ga je neki posestnik hudo obdelal s kolom po glavi. Še neznan zlikovec je odnesel najlepše in najbolj pitane kokoši iz dvornice zasebnice. Ane Vendrač iz Vinarskega pri Košakih.

— Z lepim uspehom se je končal večerajšnji celodnevni izlet kolesarskega odseka Sokola Maribor I. Izlet je bil zanimiv zlasti zaradi tega, ker so udeleženci izvedeli za cilj šele na poti.

— Lepo sokolsko slavlje je bilo včeraj v Kamnici, kjer je bila slovesna zaobljuba in sprejem članov ter članic novoustanovljene sokolskega društva v Kamnici. K slavlju so prihiteli v lepem številu tudi člani matičnega Sokola v Mariboru s svojimi zastavami.

— Odpri noč in dan so groba vrata. Umrla so: zasebnica Marija Herman, stara 82 let, Cankarjeva 26, mehanikova žena Stefanija Naft, stara 26 let, zasebnica Doroteja Brušak, stara 30 let, stanujoča Ob bregu 24.

— Rentgenski aparat najmodernejše izdelave je dobila mariborska splošna bolnica iz Nemčije, ki je važna pridobitev za našo bolnico, stane 350.000 din.

— Sodniški izpit je napravil pri apelacijskem sodišču v Ljubljani g. Jože Vidic, pripravnik pri tukajšnjem okrožnem sodišču.

— Sejemске novice. Na mariborski zivinski sejem dne 27. junija so pripeljali okoliški kmetje 16 konj, 15 bikov, 130 volov, 329 krav in 27 telet, skupno 517 repov. Cene so bile: debeli voli po 3,80 do 5, poldebili po 3,20 do 4, plemenski voli po 4,25 do 5,75, bikli za klanje po 3 do 4,25, glavne krave debele po 3,50 do 4,50, krave klabasarke po 2 do 3, molzne krave po 4 do 5,25, breje krave po 3,50 do 4,50, mlada živina po 4 do 5,25, teleta po 4,50 do 6 din za kg žive teže. Prodanih je bilo 312 repov. Mesne cene: volovski meso I. vrste po 10 do 12, II. vrste po 8 do 10, meso bikov, krav in telet po 12 do 12. Teletje meso I. vrste 10 do 12, II. vrste po 8 do 10 din za kg. Svinjsko meso sveže ko 10 do 16 din za kg.

— Novice iz moške kazalnice. Napredovali so: v II. pol. skup. zvančnikov Anton Pengov, za paznika zvančnika I. položajne skup. Matevž Plevnik. Prvi periodični povišek III. pol. skup. zvančnikov pa je bil priznan pazniku zvančniku Ottonu Lešniku.

— Smrt zaradi nesrečnega naključja. V Bistrici je tujec prodajal samokrese. Ko je preizkušal samokres, pa je zadela kroga po nesrečnem naključju posestniškega sina. Franca Pintariča, ki je kmalu po prevozu v bolnico podlegel poškodbam. Kroga ga je ranila v črevesje.

— 80.000 din škode ima državno zdravilišče v Topolšici in sicer zaradi tega, ker je požar uničil gospodarsko poslopje z vsem inventarjem vred. Razen vagona sena, so zgoreli vozovi ter starejši osebni avto. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

— Zlato uro je prodal za 10 din. Mariborska policija je aretirala 22letnega Ivana Korparja, ki je bil osumljen, da je posestnik Rozaliji Paligi z Meljskega hriba 18 ukradel 2000 din vredno zlato žensko uro ter 60 din gotovine. Pri zaslišanju je Korpar po daljšem oklevanju priznal tatvino ter dejal, da je prodal uro za 10 din nekemu hlapcu, ki je služben pri nekem mariborskem gostilničarju na Aleksandrovi cesti. Razen tega pa je dobil v zameno naključno uro, vredno 50 din. Hlapec, ki je menil, da je ura iz medenine, je prodal zlato uro nekemu posestniku na Dravskem polju za 40 din. Policija si sedaj prizadeva, da bi izsledila dotičnega posestnika, ki je kupil zlato uro, dočim je Korparja izročila v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča.

— Kolesa izginjajo. Strojovodji Ferdu Korenu iz Studencev je neznan zlikovec ukradel izpred neke gostilne v Studencih 1500 din vredno dvovolko znanke »Steyere« z evid. št. 2-126299.

— Vlomilci ne mirujejo. V stanovanju posestnika Franca Vinterja iz Sv. Ane v Slovenskih goricah so se spazili še nezasedeni storilci ter odnesli 600 din gotovi-

ne in druge predmete. V zvezi s to tatvino so orožniki aretirali nekoga Ivana G., ki pa je pri zaslišanju tajil vsako krivdo.

— »Atentat« na avtomobil. Ko se je industrijec Andrej Nikolič iz Zaprësčica vozil s svojim osebnim avtomobilom po državni cesti iz Maribora proti Slovenski Bistrici, so neki mladi fantje na klanecu pri Zgornji Polskavi obmetavali avtomobil s kamenjem. Neki kamen je priletel na sprednji del vozila ter prebil šipo. K sreči pa ni bil pri tem vozač poškodovan, kar bi lahko imelo usodne posledice. Nikolič je zadevo prijavil orožnikom, ki so že izsledili fante ter jih prijavili oblastem.

— 600 litrov vina v kanal. V neki gostilni v okolici Maribora so oblastva zaplenila dva sode z vinom, ker je zadevna analiza pokazala, da je vino ponarejeno in za človeško zdravje škodljivo. Dotična gostilničarka je namreč prodajala vino, ki je bilo sestavljeno iz amarine in sad. jevca. Gostilničarka se bo morala zago. varjati pred sodiščem, vino pa so izlili v kanal.

— Oče oproščen, sin obsojen. Poročali smo o kazenski razpravi proti 52letnemu posestniku Janezu Mlakerju ter njegovemu 23letnemu sinu Francu Mlakerju, ki ju je mariborsko državno tožilstvo obtožilo, da sta zakrivila smrt posestnika Jožeta Kodriča iz Vavreje v pljuški okolici. Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil le Franca Mlakerja in sicer zaradi preokračanja silobrana na leto dni zapora, očeta Janeza Mlakerja pa je oprostil vsake krivde in kazni.

— Prometne nezgode brez konca in kraja. Pod železniškim podvozom na Meljski cesti sta trčila neki osebni avto in motor, no kolo. Pri karambolu sta se obe vozili poškodovali, motociklist Ivan Hrašt, stanujoč v Cvetlični ulici 30, pa je dobil k sreči le lažje poškodbe. — Na Kralja Petra trgu je nastal karambol med izvoščkom in motociklistom. Motociklist Franc Lešnik, stanujoč v Jerovski ulici, je padel na tla in si popolnoma raztrgal obleko. Hušje nesreče ni bilo. — Pred Veliko kavarno na Glavnem trgu pa je neka kolesarska podila na tla posestnika Marijo Knez iz Device Marije v Brezju. Knezova je obledela z lažimi poškodbami po glavi in rokah.

— Iz vrst mariborskih zadrugarjev. Tu di letos bo dne 5. julija proslava mednarodnega zadrugarstva dne, ki jo organizira Nabavljajna zadruga državnih služben. cev v Mariboru. Ob 14. bo zbor zadrugarjev in njihovih članov na Rotovškem trgu ter oddaja kuponov za zadrugni srečeval. Potem se razvije za Rotovškega trga povorka na večični prostor, na letno telovadšče Sokola Maribor I v magdalenskem predmestju.

— Nerazumljiva prepoved. »Del. pol.« piše v št. 72: Prebivalci delavske kolonije so prejeli te dni okrožnico, s katero mestna podjetja prepovedujejo gojenje domačih živali v hišah delavske kolonije. V okrožnici se zahteva, da morajo prebivalci do 1. julija odpraviti vse domače živali, ker jim v nasprotnem slučaju grozi odpoved stanovanja oz. deložacija. Ta grožnja je v okrožnici slej ko prej nepotrebnja, ker je vprašanje, ako so mestna podjetja upravičena groziti stanovalcem v mestni koloniji, ki so domala že do polovice lastniki teh hiš. Pa tudi sicer je nerazumljivo, zakaj zahtevajo mestna podjetja takojšnje odstranitev kuretnice itd. Delavske kolonije se vendar nahaja v predmestju, medtem pa lahko opazimo v sredini mesta, kako se kure sprehajajo, čisto tudi na dokaj prometnih cestah in ulicah.

— S Pobrežja. V neki tuk. gostilni se je pojavil poseben specialist za metanje vrčkov in kozarcev. To njegovo razburljivo žongliranje z gostilniškim inventarjem pa je zahtevalo dvoje žrtve, ki sta se zatekli v bolnico. 40letni delavec Alojz Zupanc iz Kamnika in delavka Francka Zupanc s Pobrežja sta dobila namreč občutne poškodbe po glavi. Za dotičnega specialista pa se zanimajo orožniki.

— Zveza kulturnih društev v Mariboru prosi vse gg., ki jim je poslala dopise zaradi seznama predavanj za društva, ki so članice ZKD, da ji gotovo pošljejo odgovore najkasneje do 1. julija t. l. v njeno pisarno v Narodnem domu v Mariboru. — Predavateljski osek mariborske ZKD.

— Uspeh na drž. trgovski akademiji v Mariboru koncem leta 1938-9. Na zavodu je bilo koncem šol. leta vpisanih 198 dijakov. Od teh je 101 učenec in 97 učenk. Od 198 dijakov (inj) je izdelalo razred 173 ali 87,38%. Ni izdelalo razreda pet dijakov (inj) ali 2,53%. Popravne izpite meseca avgusta ima 20 dijakov (inj) ali 10,10%.

— Iz Dravske doline. Vuzeniški Sokol proslavi jeseni na zelo svečan način 20letnico obstoja in hvalevrednega delovanja.

Lepote slovenske zemlje

Nekaj problemov našega turizma

ki niso vsakdanji, ampak se dotikajo tudi naše turistične bodočnosti

Slovenija ima po svojih prirodnih lepotah, pa tudi po svojem zelo naprednem in razvitem gostinstvu v naši državi in v našem turizmu čisto gotovo eno izmed vodilnih mest. Te njene važne vloge ne poudarja samo veliko število njenih obiskovalcev, ampak v še veliko večji meri tudi njen važni zemljepisni položaj. Čeprav majhna in stisnjena na zelo omejen prostor med Alpe, Pohorje, panonsko ravnino, Hrvaško in Gorskotranski kotar, meji vendar na tri države, ki so za naš slovenski in naš državni turizem zelo pomembne, saj nam izmed vseh evropskih držav prav te tri naše mejne sosedice dajejo največ gostov. To dejstvo je hkrati dokaz, da so v Sloveniji vhodna vrata v našo državo, in je prav zaradi tega njena turistična važnost tem večja in pomembnejša. Od sprejema v katerikoli državi ali tudi samo od prehoda skoznjo je največkrat odvisna sodba tujcev, ta prva sodba pa je zmerom najodločilnejša. Zaradi tega moramo Sloveniji posvečati največjo pozornost, ker s tem ne zadostimo samo njenim potrebam, ampak v enaki meri tudi interesom in potrebam naše države in našega državnega turizma.

Slovenija ima v naši državi poleg Hrvaškega Primorja in Dalmacije vsakako dominantno tradicijo. To pomeni, da se je pri nas razvijal turizem že pred desetletji, ko v drugih pokrajinah naše države zaradi neprestanih vojn in sicer neurejenih razmer še ni moglo biti govora o nekem pravem, načrtnem turizmu. Zato je tudi razumljivo, da je v Sloveniji turizem že več ali manj urejen, čeprav ima tudi Slovenija še zmerom precej svojih turističnih problemov, ki niso zelo važni samo zanjo samo, ampak za vso našo državo.

Stavbni problemi naših turističnih krajev

Takoj po vojni, posebno pa v konjunkturnih letih so gradili v naši državi turistične objekte kakor se je komu zdelo. Na slog teh stavb ni nihče pazil, niti ni nihče skrbel, da bi bile te stavbe v neki skladnosti s prirodo, pa naj si bo z ono ob našem morju, ali to v planinskih krajih naše Slovenije. Posledica te nagle in nerazmišljene zidave gostinskih objektov je bila, da srečujemo dandanes v naših turističnih krajih poleg res stilskih in starodavnih, z značajem pokrajine tipično povezanih stavb, čisto moderne, ki uničujejo idilo, pa tudi samo prirodo. Gradnja brez načrtov in brez ozira na slog, ki bi bil primeren za tisto pokrajino, je zanesla v naše turistične kraje nered in neskladnost, ki je zdaj ne moremo več popraviti. Ugotoviti moramo, da se zdaj — z redkimi izjema-

mi, med katerimi moramo na čestnem mestu omeniti tehnični oddelček kr. banke uprave na čelu z njegovim načelnikom — pri nas nihče ne skrbi za res stilsko zidavo gostinskih objektov v naših turističnih krajih. Nimamo še prav nobenega občutka o prirodnem razvoju zdaj morda še malo

še stvarstva je sedanjost v turizmu čisto brezpomenina. Zaradi tega morajo tisti, ki jim je zaupana skrb za naš turizem, skrbeti zmerom za desetletja naprej, ker bo sicer naš rod odgovoren prihodnjim rodovom za vse tisto, kar je napakega in neskladnega v naših turističnih krajih.

države svetova najužijejo rešitev. Najvažnejše vhodne turistične ceste v našo državo so prav v Sloveniji, in sicer od Koroškega sedla do Ljubljane in v notranjost naše države, potem cesta Maribor—Celje—Ljubljana—Ptuj—Rajha, s priključkom nanjo od meščanske meje mimo

nošemo žetosti iz mednarodnega turističnega življenja. Naš interni turizem, ki je v naših turističnih statistikah najčastnejše zastopan, predstavlja gospodarski uspeh samo za posamezne pokrajine naše države, ne pa tudi za državo samo. Ta notranji turizem pomeni samo preseljevanje denarja iz ene naše pokrajine v drugo, dočim šele eksterni turizem pomeni dotok novega denarja, in to je res pomembno za našo turistično in gospodarsko bilanco.

Ta mednarodni turizem, od katerega imamo lahko velike koristi posebno v naših sicer čisto pasivnih, po prirodnih lepotah pa najbolj privlačnih pokrajinah, bo pokazal velik napredek šele tedaj, kadar bo rešen problem vsaj naših najvažnejših turističnih cest in kadar bomo našo državo odprli tudi mednarodnemu mototurizmu.

Avtobusni promet

Nekateri pokrajine Slovenije so zelo težko dostopne, prav te pokrajine pa predstavljajo največjo turistično privlačnost naše slovenske zemlje. V takšnih pokrajinah niso gradili železnic, ker jih niso zahtevali ne gospodarski, ne vojaški interesi. Kraje teh romantičnih pokrajin vežejo avtobusne proge, ki so edino prometno sredstvo med mrtvo prirodo in živimi mesti, izhodišči za te, od tehničnega napredka sveta še nedotaknjene kraje.

Večina naših avtobusnih prog ustreza vsem zahtevam sodobnega prometa. Toda v Sloveniji imamo tudi precej avtobusnih prog, ki niso na višini in ki ne izpolnjujejo zahtev sodobnega prometa in sodobnega turizma. Naši dnevniki so že večkrat poudarjali, da avtobusna linija ne more biti zabavno prevozno sredstvo, ki lahko služi za svežo med zaljubljenici iz posameznih vasi ob njej, da pošiljajo po avtobusih svoja zaljubljena pisma, ali pa za vaše trgovce, ki naj bi jim prevažali robo.

Avtobus se sme ustaviti samo na določenih in obilno prijavljenih postajah, nikakor pa ne sme sprejeti več potnikov, kakor je za vsako vozilo točno določeno. V tem pogledu v Sloveniji veliko greše, pa vendar se še nihče ni spomnil, da bi napravil red in dvignil disciplino naših avtobusnih podjetij na višino, na kateri je v inozemstvu že desetletja. Nad avtobusnimi podjetji ni pri nas skoraj nobene kontrole, kar gre vse v breme našega ugleda in našega turizma.

Tudi moramo postaviti pogoje, kakšna vozila smejo biti v prometu na turistično važnih cestah, ker se zdaj večkrat dogaja, da obratujejo na takšnih progah neprijetno razmajana vozila. Če smo v naši državi že uredili vprašanje našega go-

Foto-arhiv Putnik, Beograd — Na Gorenjskem

Foto-arhiv Putnik, Beograd — Slovenske planine

znanega turističnega kraja, še manj pa estetskega občutka za skladnost med prirodo in objekti za nastanitev tujcev. O tem vprašanju bi morali načeti javno anketo, ter tudi za najmanjše in zdaj še čisto neznatne turistične kraje določiti vse potrebne regulacijske načrte. Kar se ti-

Problemi naših cest

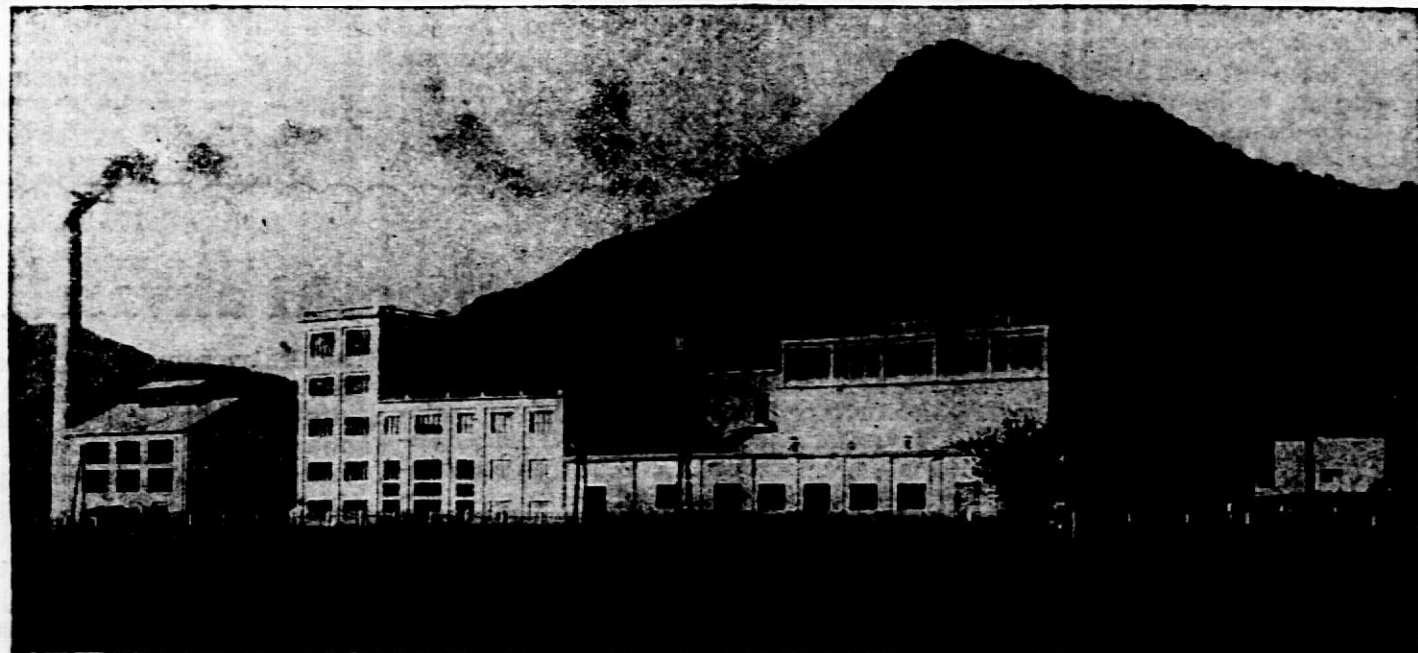
O nevzdržnem stanju naših cest, posebno v naših turistično važnejših pokrajinah, je pisal naš dnevni tisk že več kakor dovolj. To je vsekakor problem, ki ne trpi nobenega odlaganja in ki v interesu naše

Ptuja in naposled zveza Slovenije z morjem: Ljubljana—Delnice—Sušak.

Dandanes, ko živimo v času neprestano pospeševane motorizacije in ko avtomobil ne pomeni več luksuza, ampak vsakdanjo potrebo, moramo naše ceste prilagoditi tej neprestano pospeševani motorizaciji, če

Gostilničarska pivovarna d.d. Laško

ki proizvajajo sloveče Laško pivo, se pripoča vsej zavedni slovenski javnosti

Za vsa dosedanja priznanja se zahvaljuje, za bodočnost pa najboljše obljubuje

Gostilničarska pivovarna d. d. Laško

stinstva in če smo razvrstili hotelska podjetja v določene razrede, moramo prav tako razvrstiti tudi avtobusne linije in za vsako kategorijo določiti vrsto, udobnost in zunanost vozila.

Železniške zveze

Generalna direkcija državnih železnic je Sloveniji napravila veliko uslugo s uvedbo sezonskih turističnih brzdovlakov, ki so lansko jesen ostali v prometu že kot redni. Z uvedbo teh sezonskih oziroma zdaj že rednih turističnih brzdovlakov, ki vežejo prestolnico s Slovenijo, pa vendarle še ni rešeno železniško vprašanje slovenskega turizma. V času, ko na vseh straneh zahte-

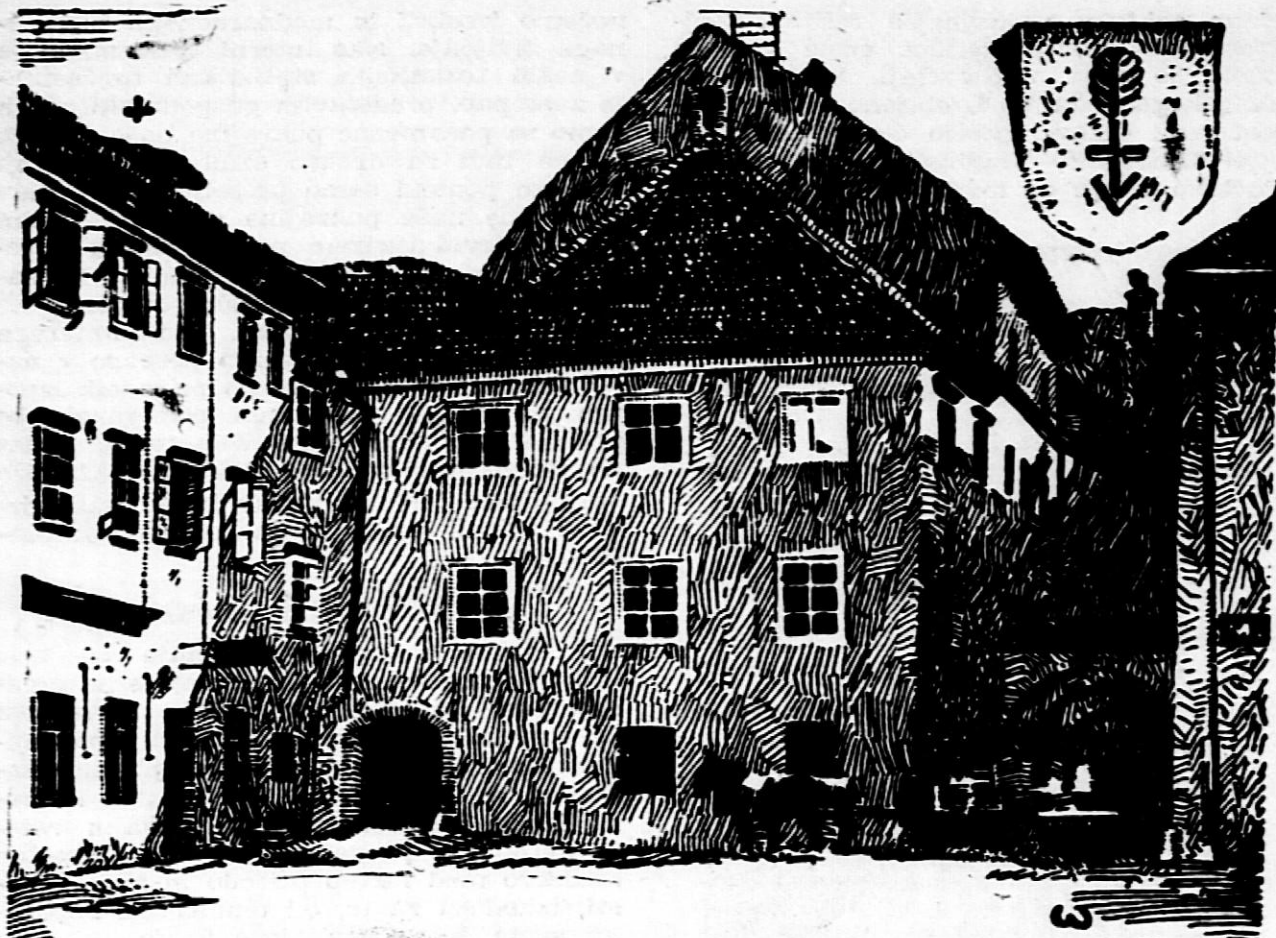
Akcija za razdelitev turističnih koristi mora stremeti za tem, da so dostopne vsem slojem našega naroda, ne pa samo privilegiranim. To posebno zaradi tega, ker tudi siromašnejši sloji, ki se n. pr. pešajo z oddajanjem sob tujcem, plačujejo turizmu določene turistične dajatve, ki so podlaga za turistično propagando in našo turistično bodočnost. Če bi bilo takšno oddajanje sob s strani zasebnikov ukinjeno in če bi bilo sodelovanje pri razdelitvi dohodkov od turizma dovoljeno samo privilegiranim, bi tudi samo ti privilegirani morali skrbeti za vse, kar je v zvezi s turizmom, ne pa da neprestano zahtevajo razumevanje in podporo od države t. j.

še zmerom načeto, je vprašanje tiskovnih referatov pri obeh turističnih zvezah. Vse važnejše državne in samoupravne ustanove so spoznale važnost tiskovnih referatov in so jih že pred leti ustanovile kot čisto samostojne. Tiskovni referenti naj bi bili iz vrst poklicnih novinarjev ali pa tisti, ki so za novinarstvo res sposobni, pa se odlej v njem niso mogli udeleževati. Izbrali bi ne bila težka, saj je sposobnost reflektanta za mesto turističnega referenta prav lahko oceniti. Dolžnost tiskovnih referatov pri naših turističnih zvezah bi ne bilo samo sestavljanje propagandnih član- kov za jugoslovanske in tuje časopise, ampak sploh skrb za vse propagandno gradivo, ki ga izdajata sami zvezi ali pa ga

prejmeta v pregled od krajevnih tujko- prometalnih društev. V času, v katerem živimo sedaj, ni po- trebno važnosti tiskovnega referata po- sebno pri turističnih zvezah, saj je posebej po- udarjati, saj je ena najvažnejših nalog naših turističnih zvez smotrna propaganda in prav ta spada v tiskovni referat. Turizem še dolgo ni več samo letovištar- stvo ali izletništvo, ampak postaja vedno važnejša panoga našega narodnega gospo- darstva in nauk, ki zahteva temeljitega znanja in studija. Ni torej dovolj, da sa- mo na nekaterih trgovskih solah in aka- demijah nekaj ur tedensko predavajo o tem nauku, pač pa je potrebno posebno na tr- govskih solah in akademijah vpeljati turi-

zem kot enakovreden predmet vsam šra- gim. Turizem zahteva dandanes najvišjo izobrazbo in bi moral sprito njegove važ- nosti tudi na naših visokih komercialnih solah ustanoviti posebne turistične kate- dre, ki bi vsaj teoretično izobraževale naš turistični naraščaj, praktično izobrazbo pa bi dobil v inozemstvu, kakor smo že ome- nili. Šele tedaj, kadar bomo v resnici spo- znali, da turizem ni samo gospodarska, to- rej pridobitna panoga, ampak tudi vpra- šanje naše nacionalne morale in prestiža, bomo lahko trdili, da smo dali naši lepi domovini vse, kar smo ji dolžni dati.

R-7

Iz stare Ljubljane: Gostilna »Zlata riba«, kjer je stanoval Trubar

vajo pogoste in hitre železniške zveze, po- trebuje takšne zveze tudi Slovenija, in si- cer predvsem na progah Zagreb-Ljub- ljana-Jesenice s priključkom na Bohinj in Gornjo Savsko dolino in na progi Ljub- ljana-Maribor. Moderne železniške zveze bi ne bile zelo koristne samo za izboljšanje našega železniškega prometa, ampak bi bile zelo koristne predvsem za slovenska turistična središča: Ljubljano, Celje in Ma- ribor. Te zveze bi namreč omogočile tuj- cem, ki bivajo v različnih slovenskih tu- rističnih in zdraviliških krajih, da med svojim bivanjem v istih morejo večkrat posetiti tudi slovenska kulturna središča. S takšnimi motornimi vlaki bi ne iz- boljšali torej samo našega železniškega prometa, ampak bi omogočili tujcem, ki v naših letoviških spoznavajo lepoto naše slovenske zemlje, ali pa iščejo v naših zdraviliških novo zdravje, da spoznajo na- še kulturno življenje in našo zgodovino, ki je zbrana v muzejih in drugih kul- turnih domovih Ljubljane, Celja in Maribora. Omeniti moramo tudi obupno stanje ne- katerih naših glavnih prog, posebno tiste, ki veže Zagreb z Ljubljano in Jesenicami

naroda in njegovih najširših slojev. Vsi moramo skupno skrbeti za turistično po- vzdigo naše države, in vsi imamo pravico uživati koristi, ki nam jih turizem daje.

Organizacija naših turističnih ustanov

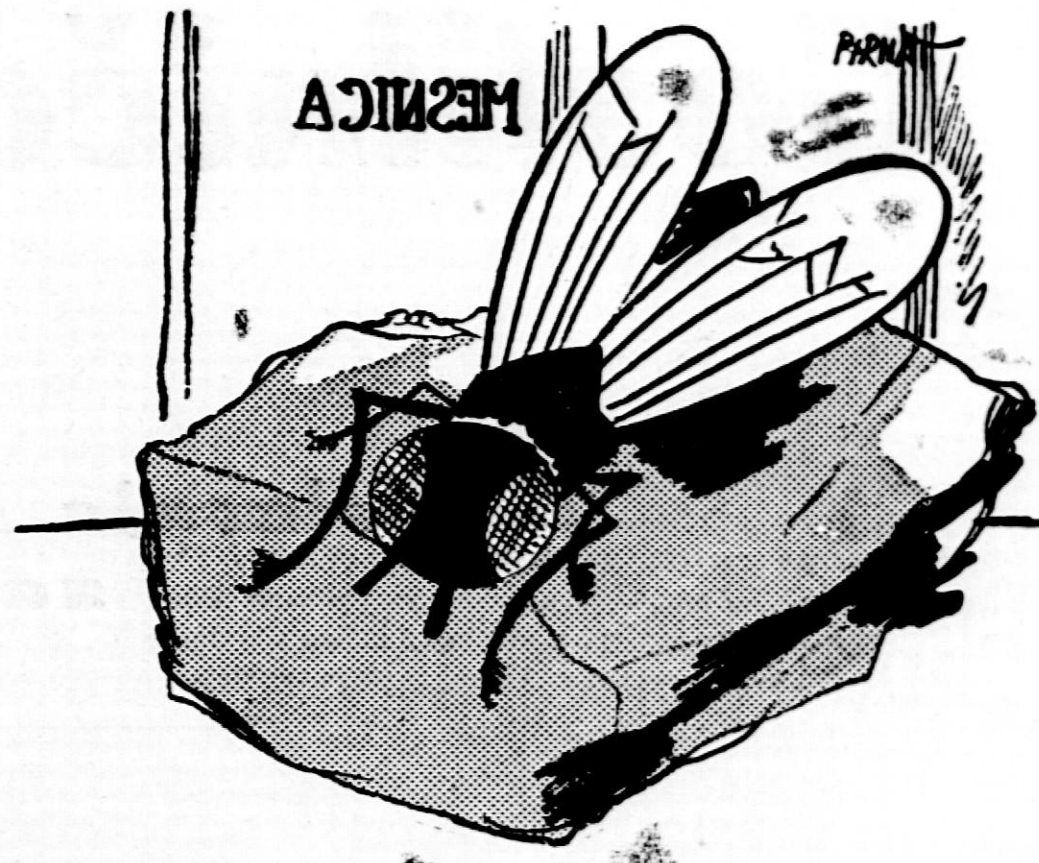
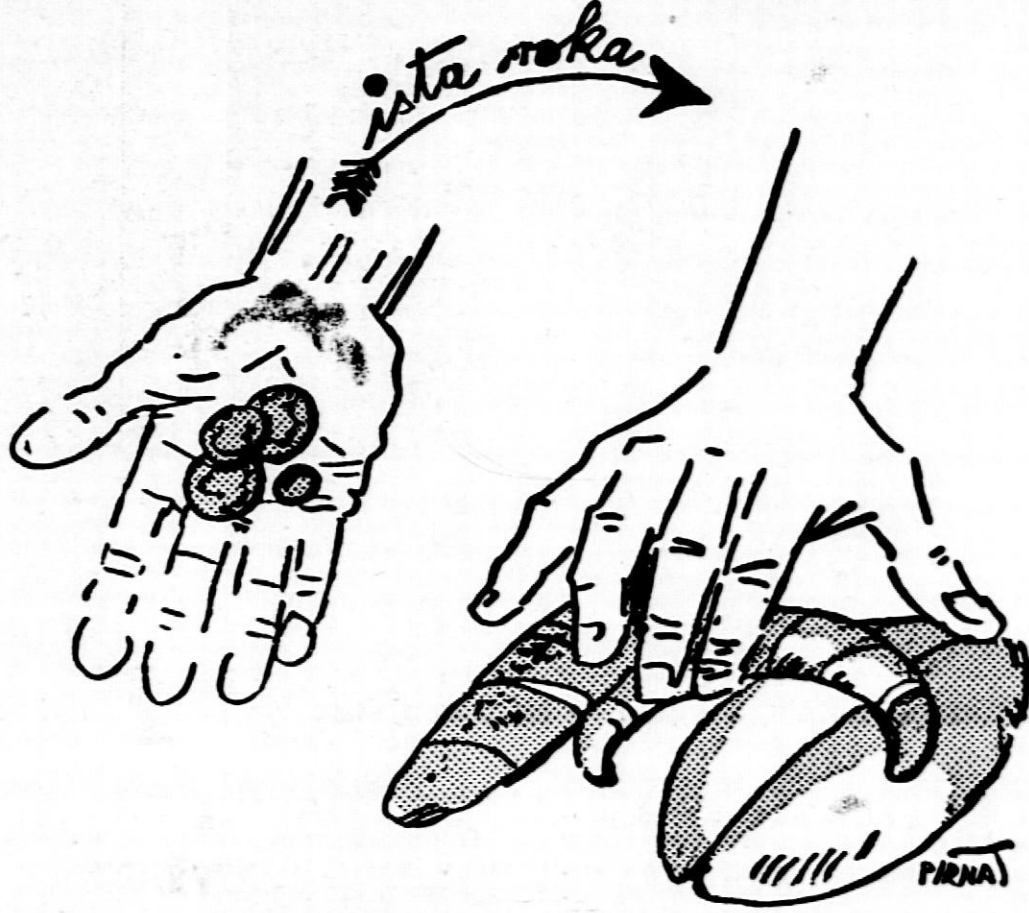
Turizem zahteva mladih, iniciativnih moči, ki razumejo sodobni tempo turizma in življenja. Turizem torej ni panoga na- šega narodnega gospodarstva, ki bi jo re- ševali v pisarnah, ampak zahteva tudi de- la na terenu. V naši državi je vprašanje dela na terenu najprej rešila savska bano- vna, ki je ustanovila poseben turistični inspektorat. Takšna ustanova je čisto go- tovo potrebna tudi nam. Mesto turistične- ga inspektorja bi moralo biti podeljeno člo- veku z akademsko naobrazbo, ki je bil po- dovršenih solah najmanj eno leto v ino- zemstvu in se tam seznanil z velikopo- tozno organizacijo turizma. Takšen člo- vek, ki bi na terenu ugotavljal vse nedo- statke in potem o njih referiral na pri- stojnem mestu, bi lahko turizmu mnogo koristil, dal pa bi nam največjo možnost,

ki je v Ljubljani več kakor kočljiv, na dru- gem mestu pa problem higijene v mesari- jah, ki mu meročajni posvečajo še zmerom premalo pozornosti.

Če se napotimo kamorkoli v inozemstvo, pa tudi v večja mesta naše države, in sto- pimo v katerokoli večjo pekarno, nas bo predvsem iznenadil način, kako je tam ure- jeno vprašanje plačevanja. V Ljubljani je to vprašanje urejeno tako, da sprajma de- nar isti prodajalec, ki nam daje pecivo in ki je že pred nami postregel veliko strank, sprejel od njih denar, ga prešel na odločil- jo blagajno ali predal. Peciva se torej do- tikajo tisti, ki imajo opravka tudi z denar- jem, dovolj je pa znano, da je pravi denar- najbolj higieničen zaradi tega, ker gre iz rok v roke. V Ljubljani doslej temu pro- blemu, ki je prav za prav več kakor samo problem, še nihče ni posvetil potrebne po- zornosti, tako da tudi v najboljših ljubljans- kih pekarnah, ki imajo sicer — samo na videz — zelo higienično urejene prodajal- ne peciva, vrše vse manipulacije z denar- jem in se dotikajo peciva isti uslužbenci. Kako zelo je to nezdavno, nam ni potreb- no razlagati, še manj pa je potrebno opo- zarjati na dejstvo, da se prav z denarjem lahko prenašajo najbolj nevarne, neprijet- ne in nalezljive bolezni.

V času, ko so se že vse trgovine, ki so količjak sodobne, modernizirale že tudi pri nas in nastavile posebne blagajnike ali blagajničarke, ki sprejemajo denar, čeprav v marsikateri trgovini — a čevlji, blagom, klobuki, dežniki ali podobnim — to ni ta- ko zelo potrebno, v naših pekarnah takš- nih blagajničark še nimamo. Kljub še tako

pak čakajo naprej, da zahteva neprevid- nost človeško žrtev. Tako je bilo pri naj- različnejših avtobusnih nesrečah, ko so naši dnevnik opozarjali oblastva na vse mogoče nesreče, pa se nihče ni zganil vse dotlej, dokler ni padla človeška žrtev. Ali

Vladimir Regally

Moji ljubljanski akvareli

Pred leti sem bil na spominskem kon- certu našega velikega skladatelja Emila Adamiča in tedaj sem prvič poslušal nje- gove »Ljubljanske akvarele«. Turkestan- ske ljubavne pesmi in suita, ki jih je kon- cert prav tako obsegal, so mi odprle po- gled na nekaj novega, na košček ruskega srca, ki sem si ga zmerom želel doživeti in spoznati, pa se mi to ni nikoli posrečilo. »Ljubljanski akvareli« pa so mi odkrili Ljubljano v neki čisto novi podobi, ki je še danes ne morem opisati, čeprav sem to že dostikrat poskusil.

Teh nekaj besed se mi je zdelo potreb- nih za uvod, da bi mi ne očitali domišlja- vosti ali kršenja desete božje zapovedi, ker sem si bil pri lastni naslov Adamičeve su- ite. Hkrati pa naj bo ta uvod tudi opravi- čilo, ker bom svoje akvarele začel na Rož- niku, ki je z njega Cankar gledal v šent- florijsko dolino in na katerem je Ada- mič začel svojo Ljubljani posvečeno suito.

Jutro na Rožniku. Bilo je takrat, ko sem bil še otrok. Ni- koli nisem mislil, da bom ta svoj spomin posvetil Adamiču in naši Ljubljani, ki je bila takrat še vsa nebojglena. Nekaj gra- nat, ki so jih bila italijanska letala vrgla na šentjakiški trg, nekam okoli šempetr- ske cerkve in še drugam, mi je prizadelo žalost. Našo lepo Ljubljano so hoteli uni- čiti, in takrat sem začutil zanj kakor še nikoli dotlej. Ta moja ljubezen, ki sem jo v sebi začutil na Rožniku nekega pomlad- nega jutra svoje mladosti, je zmerom vno- vič oživljala, kadar sem se od drugod vra- čal domov v svojo Ljubljano. Spominjam

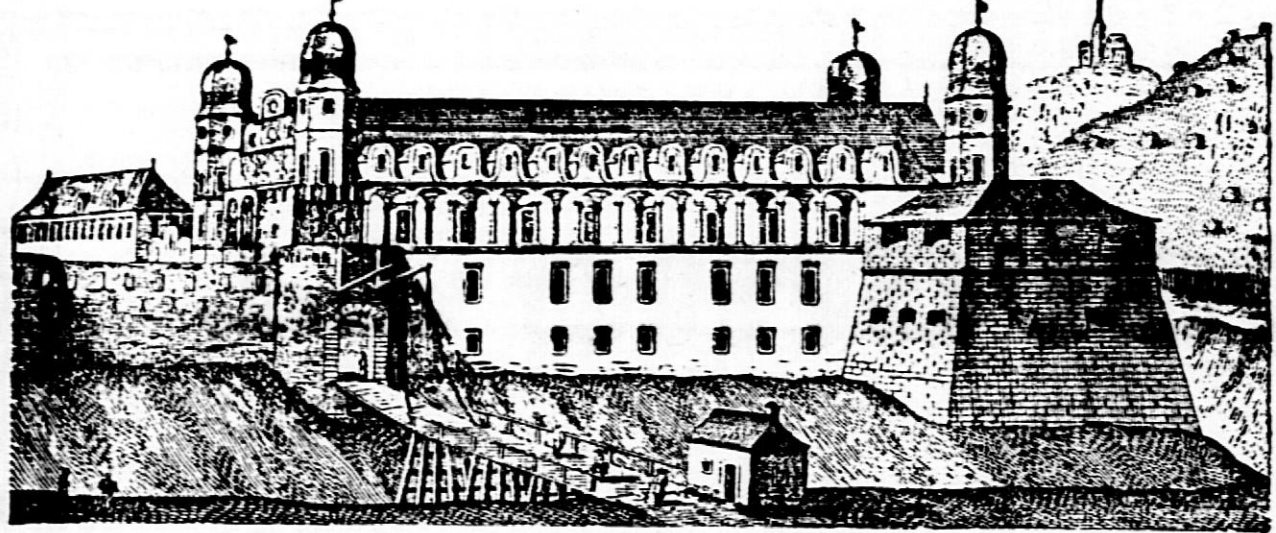
se, kako sem jo bil gledal z Rožnika. Vsa- ko cerkvice sem posebej pobožal, vsako drevo sredi mesta gledal kakor nekaj majhnega in velikega, da poveča lepoto našega mesta, ki sem ga bil tedaj vzljubil in nisem mogel od njega odtrgati svojega pogleda.

Kdo se spominja takrat razvijajoče se, vse raztrgane in razdejane naše Ljubljane, ko smo v dolgih procesijah čakali na ži- vlila in prekleli vse tiste, ki so ji hoteli škodovati? Takrat se je v mnogih, v ti- stih, ki so manj čutili najbrž podzvestno, budila neka ljubezen do nje in takrat smo zanj prvič čutili. Saj tudi otroci najbolj čutijo za očeta in mater takrat, kadar so v nevarnosti in kadar se pripravljajo na pot v večnost. Občutek, da bi mogli po- stati strote brez najdražjega in najlepše- ga, je zmerom težak. Tako sem tisto po- mladno jutro na Rožniku, ko sem se spom-

nil letal, granat in potkusov razdejano, tudi jaz začutil za našo Ljubljano.

Na Adamičevem spominskem večeru so ve tudi moji mladostni spomini znova vrnil in šele tedaj sem razumel, zakaj je bil Cankar prav tam žalosten in zakaj je Ada- mič začel svojo suito prav na Rožniku, od koder s pogledom objameš vso Ljubljano in ji samotno poveš vse tiste besede lju- bezni, ki se v takšnih trenutkih porajajo v tebi. Besede ljubezni, bolesti, moči in dobre volje.

Ob tivolskem ribniku si lahko pričarata majhne sanje. Saj ribnik ni dolgočasen. Dva laboda, ki se tam izprehajata, bi vam o našem življenju lahko dosti povedala. Tam okoli so postavili nekaj klopice in zdaj je ribnik najbližje zatočišče za tiste, ki pred radovednimi očmi sicer nikjer ne morejo najti skritega kotička za drobce sreče v objemu ali v poljubu. Vsi registri našega življenja so tam odprti, in če pri- de kak starček v večerni uri tiho in la- nenada do ograje, se bo lahko zasanjal v mladost in svoje spomine.

Mariborski grad v XVII. stoletju

oziroma Ljubljano z Mariborom, na ka- terih vozijo vlaki čedalje počasneje, ker slabo stanje spodnjega ustroja teh prog ne dovoljuje hitrejšje vožnje.

Socialni problemi našega turizma

Ce govorimo o turizmu, moramo vsekako omeniti tudi njegove socialne probleme, čeprav so pogosto v zelo ostrem nasprot- stvu z interesi naših gostinskih podjetni- kov in njihovimi problemi.

Tujski promet ni panoga našega gospo- darstva, ki bi smela prinašati koristi samo privilegiranim poklicem, ampak mora ko- ristiti vsemu našemu narodu. Tako velik socialni pomen je imel turizem vse do zad- njega časa, ko so se pojavile akcije naših gostinskih obrtnikov in hotelirjev, ki zahtevajo, da se ali prepove oddajanje sob tujcem s strani zasebnikov, ali pa da se takšne zasebnike obdavi kot obrtnike.

Ta zahteva gostinskih podjetnikov ni upravičena in so oni čisto očitno pozabili na socialno poslanstvo turizma, pozabili pa so tudi na to, da tujcem ne oddajajo sob bogati zasebniki, pač pa siromašnejši, ki jim turizem po svojem poslanstvu mora koristiti. Turizem mora namreč v naši dr- žavi predvsem zmanjševati pasivnost, o nekem bogatstvu od turizma s strani takš- nih siromašnejših slojev in o njihovem po- membnejšem sodelovanju pri delitvi tu- rističnih koristi pa sploh ne moremo govo- riti.

Ob bregovih Savinje se razvija naše lepo Celje

Iz stare Ljubljane: Turjaški trg

Dolenjska in njeno delo za tujski promet

Če bi bil človek pred desetimi leti omenil Dolenjsko v zvezi s tujskim prometom, bi se mu bil marsikdo smejal, češ, beži no, kaj naj pa počne tujec na Dolenjskem, kjer ni ne modernih hotelov, ne kopališč in sploh ničesar, kar bi moglo napotiti letoviščarja, da bi se odločil za oddih na Dolenjskem. Zdaj je v tem pogledu že precej drugače, čeprav še daleč ne tako, kakor bi moralo biti. Dolenjsko smo po dolgem prizadevanju, po mnogih naporih, razočaranjih in prerekanjih končno vendarle uvr-

Sloveniji zadnja leta dvignili, gre to na račun naših lepih krajev in pa v primeri z drugimi državami še vedno precej nizkih cen. Gorenjska je v pogledu tujkega prometa srečna, ker ima poleg naravnih tudi vse druge pogoje, da lahko letoviščarje sprejme in postreže. Dolenjska za njo daleč zaostaja ne toliko po naravnih, pač pa po vseh drugih pogojih za uspešen razvoj tujkega prometa.

Led je sicer prebit in prvi koraki so storjeni, toda to ne sme pomeniti, da se

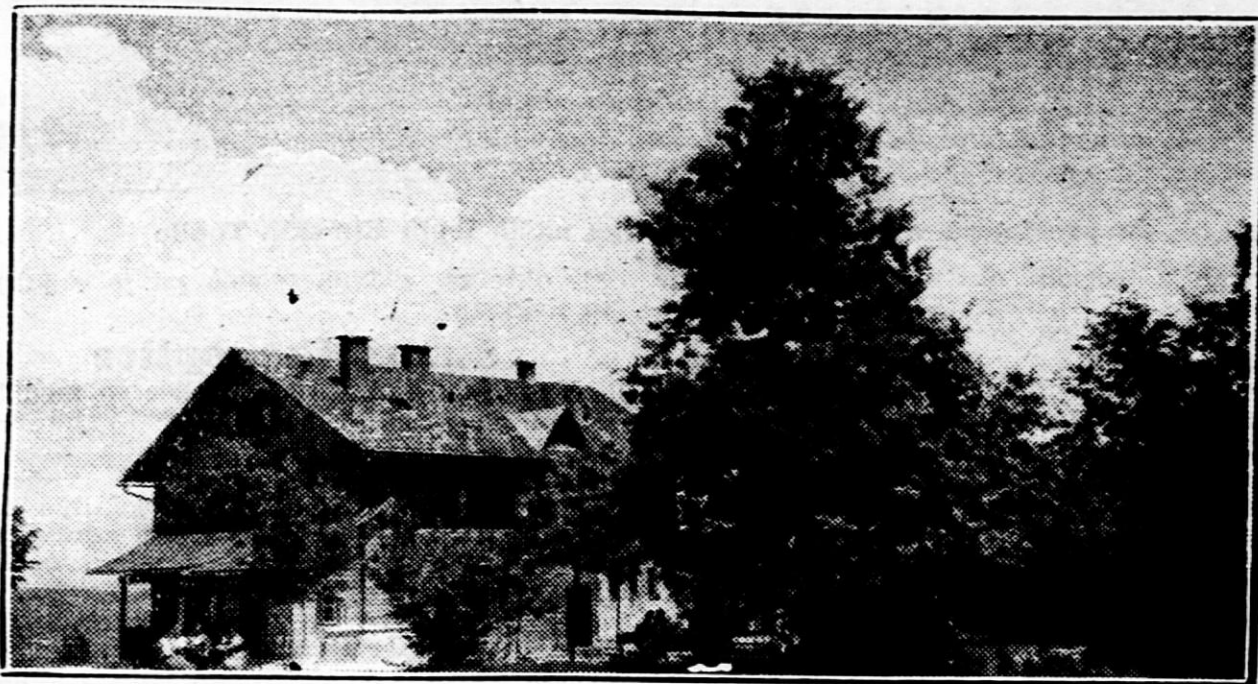
Rabu ali kjerkoli drugod, kamor hodijo na počitnice petični, veselja in zabave željni ljudje. Dolenjska je siromašna, skromna. Bila je dolgo pozabljena in zapuščena, k sreči pa ne od narave. Ta jo je bogato obdarovala s lepotami, kakršnih ne najdeš nikjer drugod pri nas. Noben košček naše zemlje ni tako obilno obdarovan z bujnimi zelenimi gozdovi, prijaznimi griči in dolinami med njimi, kakor je naša Dolenjska. Ozreš se po nji in že čutiš, kako prijetno ti počiva pogled na tem bujnim zelenju, kako počiva vse telo v tej tišini, v miru, v naročju skoraj še nedotaknjene narave. Dolenjska je kot nalašč ustvarjena za oddih in počitek ljudi, ki so hruška in truska siti v mestu in ki hodijo na počitnice zato, da bi se resnično odpodili, da bi si utrdili razvane živce in se vrnili okrepljeni, ozeženi in zadovoljni.

Poleg naravnih pogojev pa ima Dolenjska še nekaj, kar jo samo po sebi priroča kot turistično pokrajino. To so namreč izredno nizke cene. Nikjer drugod ne moreš preživeti počitnic tako poceni, kakor na Dolenjskem. Tudi to igra svojo vlogo, saj mora večina ljudi računati v prvi vrsti z izdatki. Mnogo je med nami takih, ki bi si počitnic sploh ne mogli privoščiti, če bi bile povsod cene tako visoke, kakor so po onih letoviščih, kamor zahajajo bogati letoviščarji. Na Dolenjskem se pa cen ni treba bati, saj so tako nizke, da živis ceneje kakor v mestu.

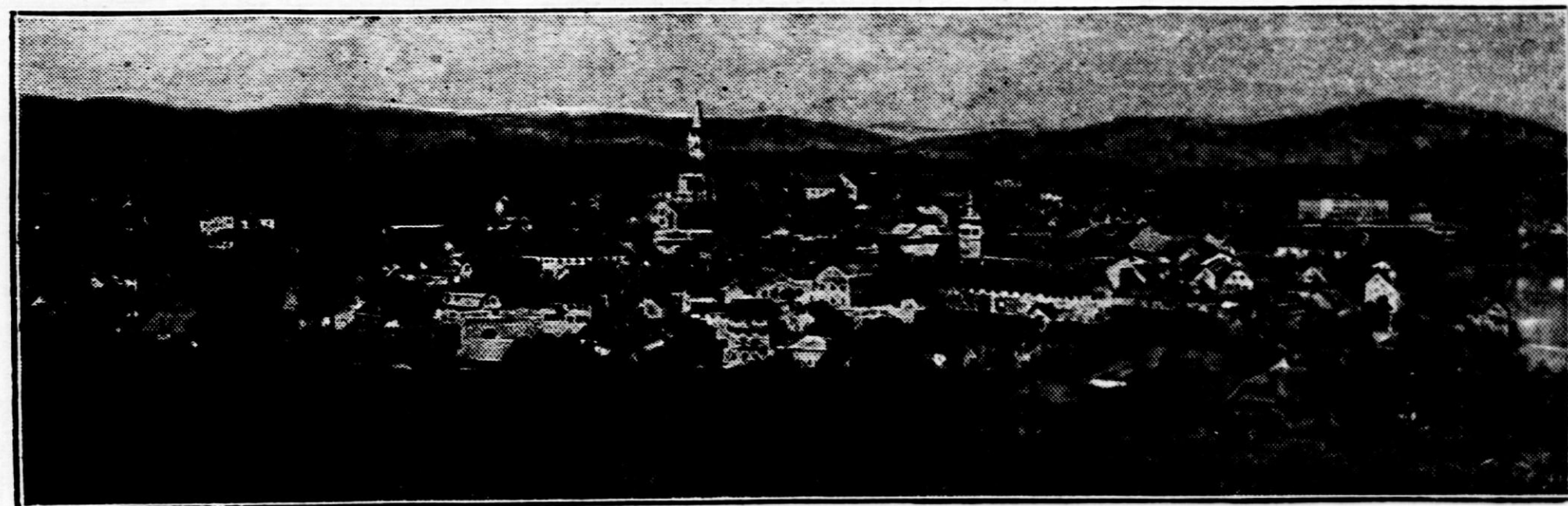
Kateri dolenjski kraji prihajajo za letoviščarje v poštev? Najbliže Ljubljani je Grosuplje. Ni sicer znano kot letovišče, vendar lahko tam preživijo počitnice zelo prijetno in poceni. Središče turizma na Dolenjskem je postala Višnja gora, ki ima tudi centralno lego. Tam se je v zadnjih letih največ storilo za povzdigo tujkega prometa. Trud ni bil zaman. Sadeži seveda še niso poplačali vsega truda. Toda Dolenjski so zadovoljni tudi s tem, kar se v danih razmerah da storiti. Višnja gora je edini dolenjski kraj, ki je dobil moderno sportno kopališče, kar je velikega pomena za tujski promet. V pogledu turizma je z Višnjo goro organično povezano že splošno znano Polzevo s svojim moderno urejenim planinskim domom, kamor zahaja vedno več izletnikov, pa tudi letoviščarjev. Tistim, ki Polzevo in izredno dobro postrežbo v tem domu že poznajo, ni treba praviti, kako prijetno se človek počuti tam gori na prijaznem hribu pod starinsko cerkvico s krasnim razgledom daleč naokrog. Kdor je že bil na oddihu na Polzevem, se bo gotovo še in še rad odločil za to priljubljeno dolenjsko letovišče, zlasti še, ker je v sosednji Višnji gori kot rečeno moderno kopališče, kamor se lahko hodi kopat, za sončenje je pa na Polzevem dovolj prilike. In mir, čudovit mir vlada tam, da si pomiriš živce že v nekaj dneh, pa najsi bodo še tako razvrani. O cenah na Polzevem pa je splošno znano, da so pri zelo dobri postrežbi izredno nizke.

Dobro uro hoda od Polzevega je Krka, kamor tudi mnogi radi hodijo na počitnice. V bližini izvira bistra Krka in kopanje v nji je zelo prijetno. Ob železniški progi, tudi uro hoda od Polzevega, je Stična, malo dalje pa št. Vid. Tudi ta dva kraja sta za letoviščarje zelo priporočljiva. Dole prihaja kot letovišče v poštev Trebnje, za njim pa Novo mesto. Značilnost dolenjskih letoviških krajev je v tem, da imajo vsi krasno okolico, kamor lahko hodi letoviščar na izprehod ali na izlete. Poljska pota in stezice vodijo večinoma po gozdovih, po senci ali pa po vinskih goricah. Tudi na kočevski stran jo lahko mahneš, če si željan počitka v tihih, mirnem kraju. Treba se je poprej samo informirati, da ti pripravijo sobico, dobra domača hrana se pa dobi povsod.

V kolikor so hodili dole letoviščarji na počitnice na Dolenjsko, je šlo z redkimi izjemami samo za naše državljane. Treba bo pa misliti tudi na to, da opozorimo na Dolenjsko tujce. Tudi iz inozemstva prihajajo k nam letoviščarji, ki jim gmožna sredstva ne dovoljujejo posebnega razkošja. Zato se morajo omejiti na krajše bivanje pri nas. Če bi jih pa napotili na Dolenjsko, kjer so cene mnogo nižje kakor po gorenjskih letoviščih, bi ta omejitev ne bila potrebna. Naše tujsko prometne ustanove bodo morale prej ali slej premagati svoje ozkosrčno stališče in privoščiti nekaj tudi Dolenjski. To naj bi se zgodilo čim prej in v čim izdatnejši meri.

Polzevo nad Višnjo goro

S prelepani vinogradi v okolici leži nad Krko naše romantično Novo mesto

stili med naša turistična pokrajina. Vsej za nekatere dolenjske kraje velja to, a žal še vedno bolj teoretično in propagandno, kakor praktično. Krivda ne leži na Dolenjskih samih, temveč na nas vseh, v prvi vrsti na naših tujsko prometnih ustanovah, doberšen del pa tudi na naših predodkih.

Prav za prav ima turističen značaj vsa Slovenija, torej tudi Dolenjska. Vsa naša slovenska zemlja bi bila lahko ena sama v blagostanju živeča turistična pokrajina, če bi bila preprežena z dobrimi cestami in železnicami, če bi imeli dovolj denarja, da bi ga investirali v hotele, kopališča in druge za tujski promet potrebne naprave in če bi položaj v svetu prav zadnja leta ne bil tak, da se tujski promet ne more uspešno razvijati. Tako pa nismo mogli mnogo naprej in v kolikor se je tujski promet v

lahko ustavilo na pol poti in prepustimo Dolenjsko njemu usodi. Nasprotno, če s večjo verno in razumevanjem bo treba nadaljevati započeto delo, če hočemo poleg gora dvigniti tudi ta kos naše lepe zemlje iz mrtvila, iz gospodarske in kulturne zaostalosti ter iz tega izvrtačje revščine. Res smo zadnja leta tudi za Dolenjsko nekaj že storili, toda to je še mnogo, mnogo premalo, to so komaj prvi začetki, kaplja v morje. Mnogo dela še čaka tiste, ki so poklicani skrbeti za splošen napredek naše zemlje.

Kaj prav za prav more v sedanjih razmerah nuditi Dolenjska letoviščarju? Če je človek razvjen, vaje modernih letovišč, polnih imenitne gospode, bo seveda zmajal z glavo in se za Dolenjsko ne bo odločil. Tam mu ne morejo nuditi tega, kar mu nudijo recimo na Bledu, v Bohinju, na

Vladimir Regally

Slovenska zdravilišča v zgodovini in dandanes

Obiskujmo naša zdravilišča, saj prav nič ne zaostajajo za inozemskimi, ampak jih po sestavinah in učinkovitosti svojih zdravilnih izvirov celo prekašajo!

Dandanašnje življenje je kakor strup. Zastruplja nam duha in odvzema telesno moč. Potem se ukvarimo in omagujemo, nhamo v svoji življenjski borbi, se opotekamo in smo slabiči. Povsod iščemo novega zdravja. Pri zdravniku, v lekarni, v knjigah o zdravilnih zeliščih in v tujni. Tam se najrajši, ker smo pač vajeni tega, da nam je tujina več vredna kakor doma-

ša pokrajina. Danov, ki nam jih daje naša priroda, se ne spomnimo radi...

Ko je bog oblikoval našo slovensko zemljo, nam je dal vsega: kraja, gozdov, gora in nekaj plodnega polja. Bog pa je tudi vedel, da od revščine ne moremo živeti. Dal nam je za nateček še jezera, globoko pod zemljo pa je s svojo dobrotno roko ustvaril vrelce, ki so potem pritekli

na dan, se združevali in v potokih hiteli dalje. Ljudje so bili tedaj še zdravi in močni. Niso se živeli v tako velikih seliščih, kakor živimo dandanes. Tudi mest še niso poznali in niso se v njih zadrževali z zrakom, tobakom, hrano in pretranim uživanjem. Zdjaj ukažajo komaj jesen svojganj življenja, naši dobri predniki pa so doživljali še tudi zimo in časih še čezno pogledali spet v pomlad krvi svoje krvi, preden so sklepali svoje življenjske račune. Bolezni niso poznali in nobenih slabosti. Živeli so čisto preprosto, uživali samo to, kar jim je dajala priroda, in niso posegali po umetnih nasladih in po vsem tistem, kar nas zdaj zastruplja in zaradi česar tako kmalu omagujemo.

Podzemeljski vrelci, ki nam jih je bil dal bog in ki nam je z njimi hotel izboljšati življenje na naši sicer malo radodarni slovenski zemlji, so vrelci iz zemlje in se združevali v potoke, pa spet hiteli dalje in navzgor proti nebu morda stoletja. Človek se ni ustavljal ob njih. Nobenih slabosti ni čutil, nobene bolečine, in niti vedel ni, kaj mu je bil z njimi dal bog. Časih pa se je vendarle začudil, zakaj se ob teh izvirih in potokih z vodo, ki ni kakor vsakdanja, tako rada ustavlja živina. Posebno tedaj, kadar zemlja ni dajala najboljše paze in je bila živina kakor boleha. Neuki ljudje so potrebovali dosti časa, preden so spoznali božji dar, ki prihaja izpod zemeljskih nedrij. Potem so se ob teh izvirih radi ustavliali tudi sami,

poizkušali so vodo, pili jo in bili kakor okrepljeni...

Ko so se ljudje pozneje čedalje bolj odvajali prirodi in se zbirali v mestih, so začeli bolehati tudi oni. Uživali so preveč strupov in preveč se jim je hotelo dobroga. Takrat so se spomnili podzemeljskih vrelcev in so si ob njih postavili izprava prav skromne domove, kamor so zahajali po nekaj tednov v letu, pozneje, ko so bili že bolj razvjeni, vajeni udobja in razkošja, pa velike hotele in gostišča. Tako so nastala naša zdravilišča in tako nam zdaj dajejo obilo bogastva, ki nam ga malo plodna slovenska polja ne morejo dati. Dajejo nam bogastvo zdravja in bogastvo blagostanja.

Naši slovenski podzemeljski vrelci so tako bogati po svojih dobrinah, da jih je malokje na tako majhnem prostoru toliko dobrih. Ne bomo omenjali malo znanih naših zdravilnih vrelcev, ki izvirajo na Bledu, v Gaberniku pri Poljčanah, v Zrjavcih pri Mariboru, v Kostivnici, v Strigovi in v Topolšici, čeprav bi posebno kostivniški vrelci ob svojem zdravilnem bogastvu zaslužili malo več pozornosti, moramo pa omeniti vsaj deset naših najvažnejših zdravilišč, ki jih obiskujejo tudi tujci, ki jih tujina priznava bolj kakor mi sami, čeprav so naši in namenjeni našemu zdravju.

Dobrna

Zgodovinarji so bili dolgo prepričani, da so Dobrno poznali že stari Rimljani, saj

je bila v njeni neposredni sosesčini Colonia Claudia Celeia, pri cerkvi sv. Miklavža blizu Dobrne pa so našli celo nagrobnik nekega rimskega vojaka. Pozneje so ugotovili, da Rimljani podzemeljskega bogastva Dobrne niso nikoli spoznali. Vsa tista dolina Dobrne do Pristave in Novega Lemberga je bila tedaj baje pod vodo, v tem jezeru pa so se zdravilni vrelci skrivali pred Rimljani.

Dobrna je dobila ime po drevju. Z dobrom so bili tedaj obraščeni ogromni gozdovi okoli nje. Bila je last Celjskih grofov, kot zdravilišče pa jo prvič omenjajo 1582. leta. Leta 1605 je bila znana že v vseh slovenskih krajih, tri leta pozneje pa je ljudstvo prosilo tedanjega štajerskega deželnega zbor, naj mu posodi 600 forintov, da bi ob zdravilnih izvirih s tem denarjem postavilo hišo. Ljudje so denar dobili in 1612. leta je bila prva zdraviliška stavba pod streho. Tam se začela tudi zgodovina naše zdravilne Dobrne.

Dobrna je prehajala pozneje iz rok v roke, dokler je novembra 1918. leta ni kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev proglasila za svojo last, zdaj pa je last dravske banovine. Danes jo s ponosom lahko prištevamo med najmodernejša slovenska zdravilišča, za kar ima čisto zasluženo največji zaslug sedanjega ravnatelja, dr. Šter. Zdravilišče leži 397 m nad morjem, najlaže pa ga dosežemo z železniške postaje Celje.

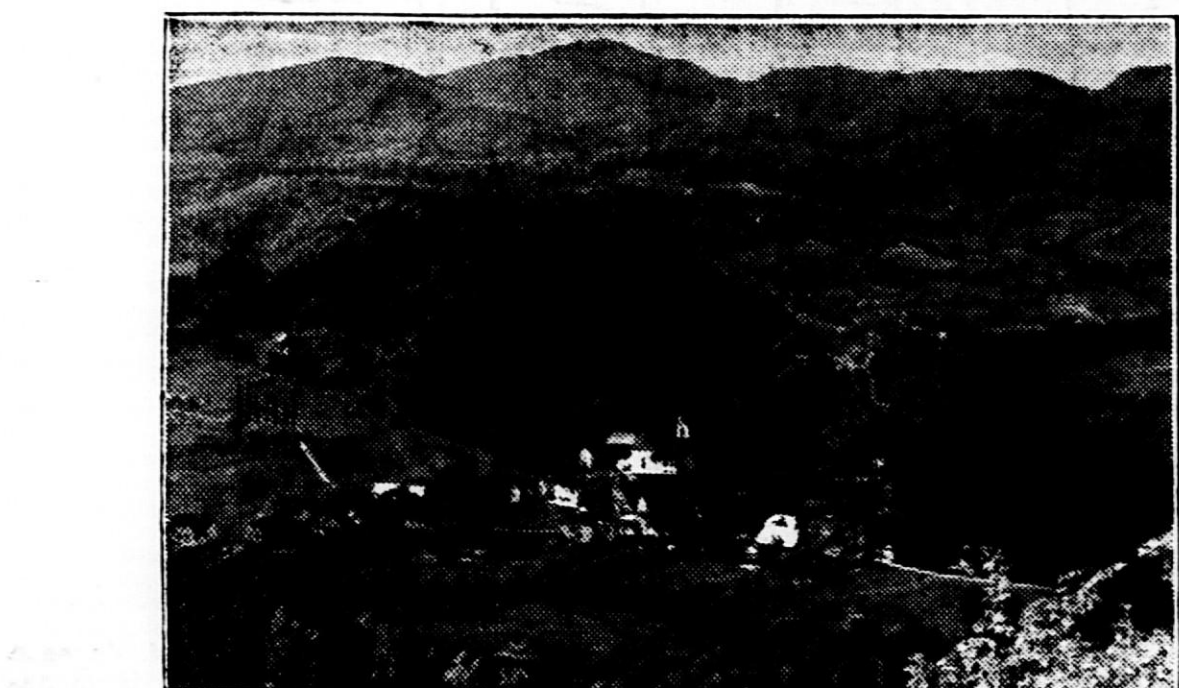
Dobrna je posebno zdravilna za ženske bolezni ter bolezni srca in živčevja, ledvice in mehurja, pa tudi za kronične žlezočne in črevesne katarje. Bolniki se v zdravilni vodi kopeljejo, uporabljajo pa jo seveda tudi kot pijo. Kopeli so koristne tudi za lažjo obliko revmatizma, protina ter razne paralize in pareze.

Zdravilišče razpolaga z najodobnejšimi pripomočki, obiskovalcem pa nudi poleg novega zdravja tudi obilo razvedrila s koncerti, filmskimi in gledališkimi predstavami, zabavami in podobnim, pa tudi obilo možnosti za krajše in daljše izprehode v prekrasno okolico.

Sezona trajaja v Dobrni od 15. aprila do 30. oktobra, glavna sezona pa od 1. julija do 31. avgusta.

Dolenjske Toplice

Prava zgodovina Dolenjskih Toplic ni znana, omenja pa jih v svojem velikem delu o naši deželi Valvasor, ki trdi, da so

Nad zdravilnimi izviri v Dobrni

Če bi hoteli govoriti odkrito: Kdo se še nikoli ni izprehajal ob ribniku, ne da bi bil v sebi začutil nekaj mehkega, nežnega in lepega, kakor je naša ljubezen z vsemi njenimi pritajenimi trenutki?

— // —

Polna bežnih disonanc je Adamičeva slika stare in majhne cerkvice sv. Florijana...

Ob ribniku v večernih urah življenje časih prekipava, pri svetem Florijanu pa beži od nas in se posklavlja. Tam so živeli naši ljubki in zmerom dobri dedje, tam so tudi bežali iz življenja, ko jim je bila določena ura za slovo.

Kadar se vam bo zahotelo tihe in zbrane molitve, stopite v šentflorijansko cerkvico, sklenite roke in se zamislite. Vaša mladost bo tedaj šla mimo vas in v sebi boste začutili nek nemir, kakor ga človek začuti v svoji poslednji uri. Samo dobro boste želeli vsakomur. V šentflorijanski cerkvici boste pozabili na bolečino...

Spomini na davnino so zmerom najlepši. Šentflorijanska cerkvica je najlepši spomin na našo staro, dobro Ljubljano.

— // —

V četrti, klasično pisani sliki Adamičeve suite, ki je posvečena Ljubljanskemu gradu, je mojstrova natura bruhnila na dan z elementarno silo in nam je pokazala pravega mojstra melodije...

Kakor je šentflorijanska cerkvica spomin na staro in zmerom ljubko Ljubljano skromna, tako je naš grad ponosen, prešeren in kričav. Povzpnete se nanj in izprehodite se po potih od Regalijevega gaja do stare trdnjave, ki še zmerom čuva verige joka in preklestava. Povsod boste našli lepoto in življenje. Lepota je povsod živa, življenje pa je ponekod že mrtva, če-

prav tudi ono še zmerom živi. Ali nista čudni besedi: mrtvo življenje? Toda je vendar tako. Saj je tudi zgodovina dostikrat živa, čeprav so se vsi njeni junaki že zdavnaj poslovili od laži, hinavščine, zavisti in podlosti tega sveta. In če boste zašli v zgodovino Ljubljanskega gradu, ki je že zdavnaj mrtva, boste tam našli tiste, ki so skoraj prepereli življenje, ki pa je še zmerom življenje in ki bo takšno ostalo še morda tisočletja, ko za nas ne bodo vedele niti najstarejše knjige pokopališča pri Sv. Križu...

Na Ljubljanskem gradu je obilica naše zgodovine. Trdnjava je prastara in so jo zidali stari mojstri, ki jim dandanes nihče več ne ve imena. In ta trdnjava bi vedela povedati toliko lepega in močnega iz življenja naše Ljubljane kakor nihče drugi. Če se povzpnete po preperelih stopnicah grajskega stolpa na vrh, boste našli novo življenje, ki vre in kipi okoli pulnosti in ustvarja samo za danes.

Zagledali boste zadnjo besedo sodobne tehnike, ki se je sredi mesta povzpela kvisku, da se roga vsem tistim, ki so jo s svojimi belimi, belimi za črne dni, ustvarjali. Nedaleč od nje boste videli beraške podrtije, ki so sredi mesta, pa vendar skrivajo v svojih umazanih dvoriščih bedo in poniževanje delovnega človeka. In če se vam bo oko izprehodilo okoli tiste zadnje besede sodobne ljubljanske tehnike, boste zagledali dosti novih palač in tovarn, okoli njih pa raztresene hišice majhnega človeka, ki se zanj skoraj nihče ne zmeni, čeprav je največ. Najbolj pošten in najbolj človek. Če vam bo oko hitelo še dalje, tja do zelenega okvira našega mesta, ki se koplje v zraku Golovca, Rožnika in širne gore, boste začutili v sebi spet nekaj novega. Tam je tista klasična lepota, zaradi katere je Adamičeva natura

bruhnila z vso silo na dan in nam pokazala starega mojstra melodije. Saj Adamič ne bi bil nikoli našel moči, ki jo je bil potreboval za ta odlomek svoje suite, če ne bi bil poprej pogledal bede in razkošja ter se upri vsem in vrnil naposled k naturi — v gozdki kamnitih nagrobnikov in železnih križev pri zdaj že popačenih cerkvici sv. Kristofa. Morda je bila to labodova pesem in morda je takrat Adamič poslednjič pokazal svojo dušo.

Izprehodite se po Gradu od Regalijevega gaja do stare trdnjave in glejte okoli sebe. Povzpnete se po preperelih stopnicah in videli boste, zakaj nam je Ljubljana tako draga. Ali sploh čutite zanj?

Ali naj vam pripovedujem o smrti, ko je bil Adamič že v svojem petem odlomku pri sv. Kristofu tako mračen in otočen kakor nikoli dotlej? Morda je z duševnimi očmi zasledil svoj konec in morda nam je hotel zapisati zvok o brezsmiselnosti življenja, ki ga živimo? V tem odlomku mojstra nisem razumel, čeprav sem o njegovih zvokih premišljeval in si jih zmerom vračal v spomin.

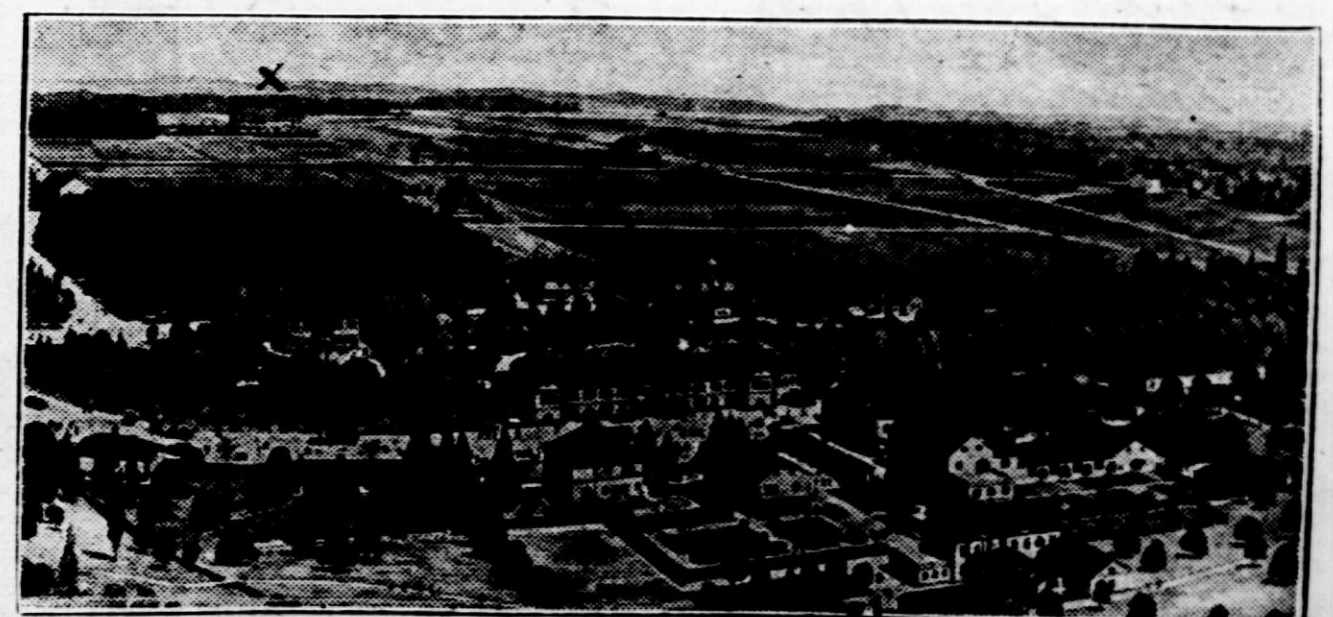
Zamižal sem, ko sem poslušal njegovo melodijo in čutil sem v sebi neko globino, neko plastiko, ki jo čutimo le takrat, kadar mislimo na mrtve.

Morda nam je tudi zaradi njih Ljubljana tako draga?

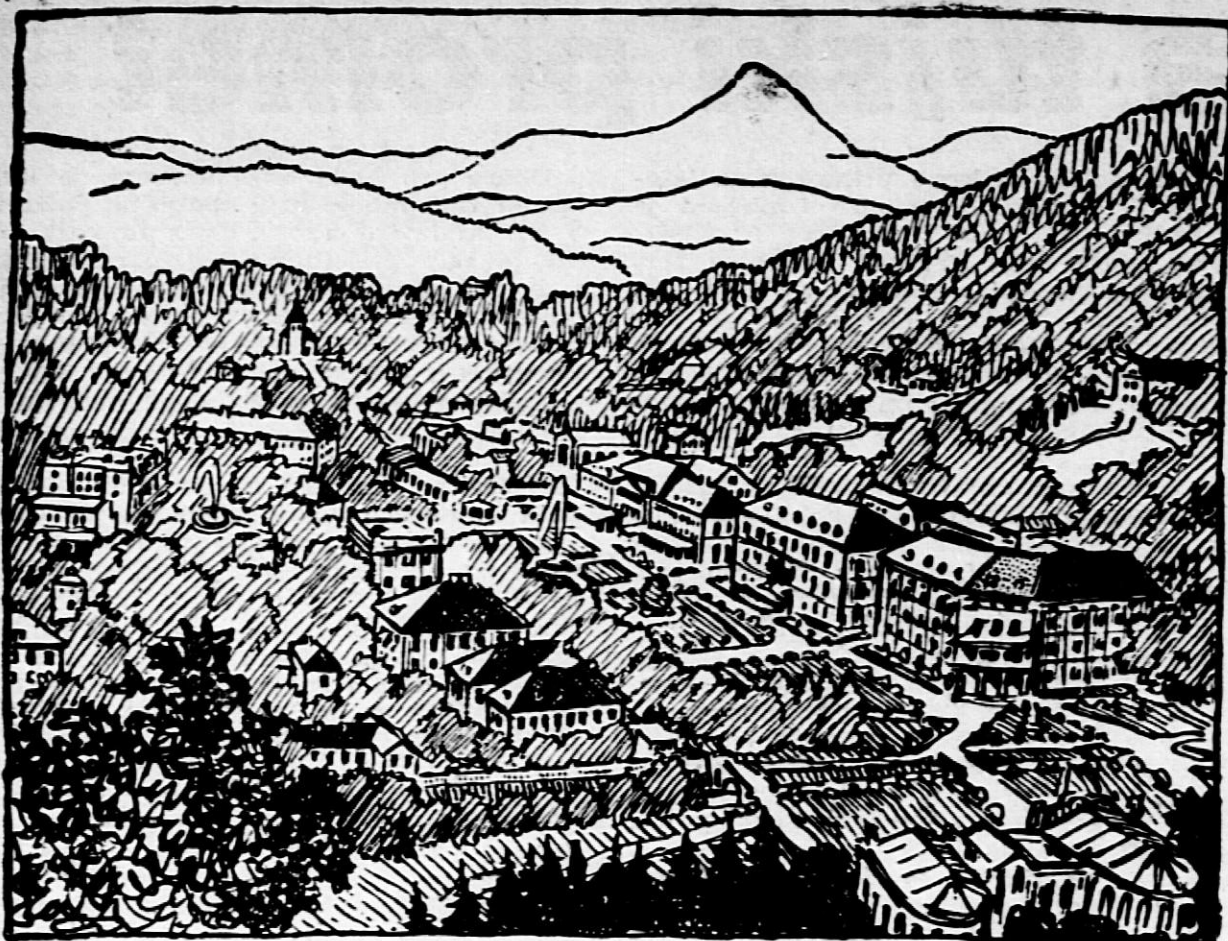
Svoje poslednje zvok v Ljubljani posvečen suiti je Adamič vrgel z eno potezo peresa na papir. Mojster ni več videl senc in nasprotstev. Samo Ljubljano je gledal in jo naposled upodobil z bežno skico. A vendar je tudi ta odlomek, samo skica, povedal vse:

Ljubljana je lepa, Ljubljana je naša.

— // —

V Srednji Dolenjski, na reki Krki, leži naše romantično Novo mesto

Naše najmodernejšje zdravilišče Rogaska Slatina

bile dobro znane že v starih časih. Od XVII. stoletja do svetovne vojne so bile Dolenjske Toplice last knezov Turjaških, pozneje pa jih je prevzel dr. Konvalinka, ki je iz njih ustvaril res moderno in sloveče zdravilišče.

Dolenjske Toplice so posebno zdravilne za revmatizem, pretirano debeljenje, bolezni živčnega sistema, ženske bolezni, kronične eksudate, rekonvalescenso po poškodbah, prezgodnjo ostarelost, bolezni srca in krvnih žil in naposled tudi za kožne bolezni.

Zdravilišče razpolaga z modernimi zdravniškimi pripomočki, gostom pa nudi obilo razvedrila z godbo in izleti na vse strani. Leži 179 m nad morjem ob železniški postaji lokalne proge od Novega mesta do Straže — Toplice.

Sezona traja vse leto, glavna sezona pa je od 15. julija do 31. avgusta.

Priznati moramo, da Dolenjske Toplice posebno v zadnjih letih zelo naglo napredujejo in so postale nevarne tekmece starejšim in bolj znanim slovenskim zdraviliščem.

Laško

Laško je kot zdravilišče znano še izza Rimljanov, nad zdravilnim izvirom pa je zgradil kopališče 1852. leta ing. Rödl in se prav za prav zgodovina tega pomembnega slovenskega zdravilišča začneja šele v drugi polovici prejšnjega stoletja. Laško

še z izdatnimi toplimi izviri. Leže na nadmorski višini 377 m, najlaže pa jih dosežemo z železniške postaje Zagorje ali pa s Trojan. Medijske Toplice so znane še iz srednjega veka, saj jih omenja tudi Valvasor v svojem razkošnem delu »Cast vojvodine Kranjske«, kjer jih priporoča kot posebno zdravilne za ženske, živčne, kožne in celo očesne bolezni, prav izvirne pa tudi za slabotne otroke in okrevajoče.

Sezona traja v Medijskih Toplicah vse leto, glavna sezona pa od 1. julija do 31. avgusta kakor v večini slovenskih zdravilišč.

Medijske Toplice slove tudi po posebno lepi okolici, saj so izhodišče za izlete na Sv. Goro, Sv. Planino, Trojane in druge romantične okoliške kraje. Med njimi so posebno lepe Trojane, ki so eno izmed najmlajših slovenskih letovišč. Leže na prelomu med Posavjem in romantično Savinjsko dolino, na nenavadno lepem položaju in s čudovito okolico. Trojane so se začele razvijati šele v zadnjem času, ko je podjetni domačin g. Konšek zgradil tam svoj pension in depandanco, svojim gostom pa omogočil kopanje v Medijskih Toplicah. Prihodnje leto bodo Trojane že imele svoje lastno kopališče in bodo čisto gotovo še bolj zaslovene kot letovišče, kar po svoji nenavadni lepoti in romantiki tudi v polni meri zasluži.

Pogled na Laško in našo bistro Savinjo

leži 240 m nad morjem, zdraviliška poslopja pa so sredi lepega parka tik ob Savinji, tako na imajo obiskovalci dovolj priročnosti za lepe izprehode. Prav zanimivo je tudi samo mesto Laško, ki ima bogato zgodovino in ponuja radovednim gostom vsega v izobilju.

Zdravilni izviri v Laškem posebno koristijo bolnikom, ki jih mučijo revmatizem, išijas, protin, sladkorna bolezen, slabokrvnost, različni bronhitis in sploh bolezni dihalnih organov ter bolezni želodca in srca, je pa prav zdravilno tudi za ženske bolezni.

Zdravilišče je odprto vse leto, glavna sezona pa traja od 1. julija do 31. avgusta.

Tudi Laško se naglo razvija, zlasti v zadnjih letih, ko so odkrili in zajeli še nove zdravilne izvire. Zdravilišče skrbi prav dobro tudi za razvedrilo gostov, tako da ni Laško samo koristno zdravilišče, ampak tudi prav prijetno letovišče.

Medijske Toplice

Medijske Toplice so sicer skromnejše slovensko zdravilišče, vendar pa po zdravilnosti svojih izvirov ne zaostajajo za drugimi. So termalno kopališče in letovi-

Rimske Toplice

Kakor Laško so tudi Rimske Toplice, ki leže v neposredni bližini Laškega, poznali že Rimljani. Leže 240 m nad morjem in so posebno znane po bogatih gozdovih v okolici, pa tudi po svojem kopališču na prostem s prirodnim termalno vodo, ki doseže 37 °C. Zaradi nenavadno ugodne podplaniške klime so Rimske Toplice tudi zelo obiskana izletna točka in prav priljubljeno letovišče.

Rimske Toplice so zlasti priporočljive za živčne in ženske bolezni, za revmatizem, išijas, pomanjkanje telesa, slabo prebavo, arteriosklerozo in kot okrevanje.

Zdraviliška poslopja v Rimskih Toplicah so odprta od 1. maja do 15. oktobra, glavna sezona pa je v juliju in avgustu. Uprava zdravilišča Rimskih Toplic razpolaga tudi s sodobnimi umetnimi zdravniškimi pripomočki, tako da je za okrevanje gostov poskrbljeno res v vsakem pogledu.

Rimske Toplice nudijo gostom tudi obilo razvedrila, saj prirejuje tam različne zabave, koncerte in podobno, pa tudi avtobusne izlete v večja slovenska mesta, omenili pa smemo še edinstveno kopališče s prirodnim termalno vodo.

Romantični »Celjski dom«

Rimski vrelec

Tudi ime tega slovenskega zdravilišča, ki ga navadno posabljajo v vseh uradnih turističnih edicijah, izpričuje, da so ga poznali že stari Rimljani, ko so njihove legije in njihovi centurioni hodili in taborili po naših krajih. Rimski vrelec leži 530 m nad morjem na podnožju Uršlje gore in se zlasti odlikuje s svojimi podplaniškim podnebnjem, pa tudi s bogatimi gozdovi v prekrasni okolici, ki je vaa ogromen prirodni park.

Rimski vrelec je posebno zdravilen za živčne bolezni, slabokrvnost, okrevanje, bolezni prebavnih organov ter rane bolezni grla in bronhitise.

Zdravilne izvire v Rimskem vrelcu upo, rabljajo za kopeli, pa tudi kot pitno vodo.

Sezona traja v Rimskem vrelcu od 15. maja do 30. septembra, vendar pa je ta kraj za goste priporočljiv tudi v zimskih mesecih.

Rogaška Slatina

O zgodovini Rogajske Slatine bi lahko napisali celo knjigo, moramo pa se omejiti samo na najvažnejše. Ta kraj so morali poznati že tudi Rimljani, nimamo pa za to nobenih dokazov. Ko so se v šestem stoletju v teh krajih naselili Slovenci, so svoje naselje pod Donaško goro, ki ima obliko roga, imenovali Rogič. Slovenci so bili torej čisto zanesljivo prvi, ki so spoznali pomen tega sedanjega zdravilišča svetovnega slovesa. Rogajska Slatina je potem prehajala iz rok v roke, pod vsemo upravami pa je zelo naglo napredovala, tako da je med slovenskimi zdravilišči prva imela svetovni sloves. Njen sedanji lastnik je dravska banovina, za njen nagli razvoj v zadnjih letih pa ima posebno ve-

Grad Suvobor na Bledu

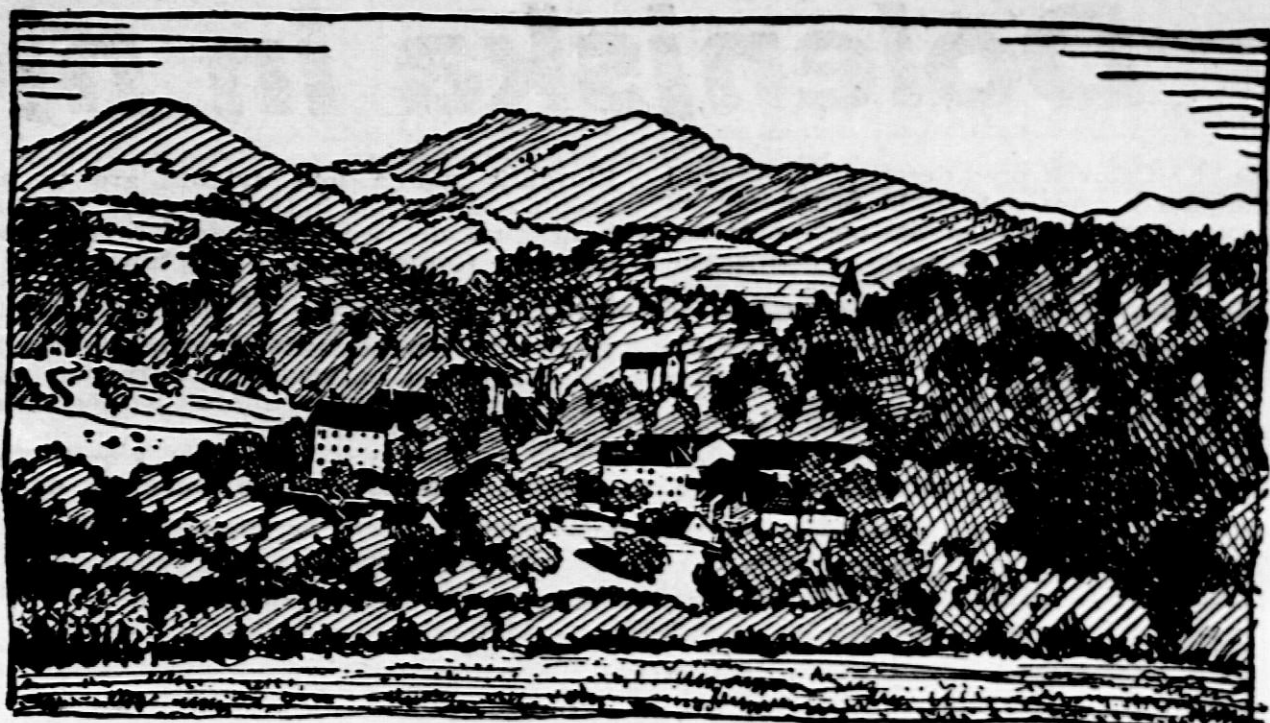
liko zaslug sedanjemu ravnatelju g. Ivan Gračner, ki je pokazal veliko razumevanja tudi za znanstveno delo in ki je omogočil prva biološko-eksperimentalna raziskovanja o učinku mineralne vode. Zdravilišče leži 228 m nad morjem ob vznožju gora, ki so gosto obrašale s razkošnimi gozdovi.

Podzemeljski vrelec Rogajske Slatine so zlasti zdravilni za želodčne katarje in sploh bolezni prebavnih organov, dalje za bolezen žolča, krvotoka in ledvic, pa tudi za arteriosklerozo in pretirano debelost. Poleg zdravja, ki ga razkošno daje sama priroda, razpolaga Rogajska Slatina tudi z najmodernejšimi zdravniškimi pripomočki in prvostanskimi sportnimi napravami, ki krepe telo in duha. Rogajska Slatina prav zasluži slovi kot najboljšo jugoslovensko zdravilišče, saj po opremi gostinskih obratov, po celotni ureditvi samega kraja in po učinkovitosti zdravilnih vrelcev to v polni meri zasluži.

Rogaška Slatina je odprta vse leto, glavna sezona pa traja od maja do oktobra.

Slatina Radenci

Nekaj odlomkov iz zgodovine najprej: V začetku XIX. stoletja je bil v starem koritu reke Mure izvir, ki je bil zazna-

Preprosta, pa vendar zgovorna slika naših lepih Rimskih Toplic

movan z lesenim okvirom. Leta 1834. je neki dr. Henn začel ta izvir raziskovati, leta 1869. pa ga je tudi zajel in je vodo analiziral. Ta izvir, ki so ga bili tedaj imenovali »Glavni vrelec«, se imenuje zdaj »Zdravilni vrelec«. Leta 1892. so naprave ob zajetih izvirih izboljšali, z vrtnanjem v zemljo pa so pozneje odkrili še veliko število drugih vrelcev, ki jih je dandanes v Radencih sedemnajst. Posebno velik na predel, zlasti na pobudo ravnatelja g. dr. Šariča, kažejo naši Radenci od 1936. dalje, ko je bil zgrajen nov hotel, obnovljen in izpopolnjen ali čisto na novo zgrajene pa so bile tudi številne druge zdraviliške naprave. Zdravilišče leži 200 m nad morjem, in sicer ob železniški progi, vendar pa je zanj pripravljeno izhodišče Maribor, ki ga s Radenci veže redna avtobusna proga.

Vrelec, ki v Radencih dajejo zdravilno vodo, so zlasti priporočljivi za bolezni srca, sklerozo, živčne bolezni, nervozo in splošno oslabelost, dalje za želodčne in ženske bolezni, za sladkorno bolezen in sploh bolezni drobjav. Bolniki se zdravijo s kopelmi, sloves zdravilnosti radenske kot pitne vode pa je itak že zdavnaj segel čez meje naše države. Uprava zdravilišča razpolaga seveda tudi z najmodernejšimi zdravniškimi pripomočki za ugotavljanje diagnoze in za umetno zdravljenje. V Radencih je prav dobro poskrbljeno tudi za razvedrilo gostov. Zdravilišče je urejeno najmoderneje in ima veliko število res udobno opremljenih gostinskih stavb.

Sezona v Radencih traja od 1. maja do

31. oktobra, glavna sezona pa je v juliju in avgustu.

Šmarješke toplice

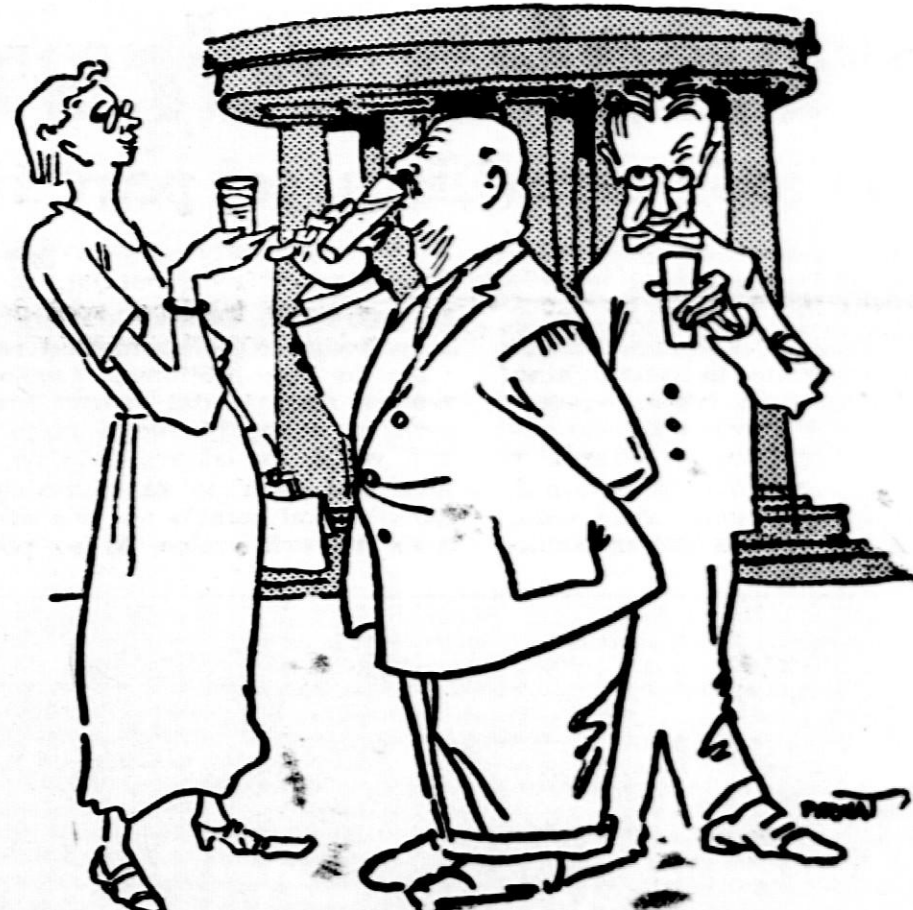
Tudi naše Šmarješke Toplice so med tistimi slovenskimi zdravilišči, ki jih celo znanstveniki pozabljajo v svojih učbenih knjigah o slovenskih zdravilnih vrelcih, čeprav kot radiotermaalno zdravilišče za sluzijo v vsakem spisu o naših zdravilnih izviri svoje samostojno poglavje. Šmarješke Toplice leže 169 m nad morjem in so ločene od večjih naselij ter obdane s gozdovi in nasmejanimi dolenskim vinogradi. Poleg lepo urejenega izprehajališča nudijo gostom tudi obilo možnosti za lepe izlete, sporte, lov in ribolov.

Nad kamini podzemeljskimi izviri je zgrajenih v Šmarjskih Toplicah pet kopališč, kjer se zdravijo gostje s arteriosklerozo, živčnimi boleznimi, revmatizmom, žledčnimi čirki in splošno oslabele, prav učinkoviti pa so šmarješki izviri tudi za ženske bolezni.

Zdravilišče v Šmarjskih Toplicah, ki je zanj izhodišče Novo mesto, je odprto od 1. maja do konca septembra, glavna sezona pa je v juliju in avgustu.

In nekaj besed za zaključek

Kakor vidimo, so podzemeljski darovi, ki nam jih v naših slovenskih krajih daje priroda, res prebogati. Spoštujemo to našo prirodno bogastvo, oklenimo se teh naših zdravilnih vrelcev in radi poročamo k njim, saj so oni naše zdravje, pa tudi izvir našega blagostanja v naših sicer revnih krajih!

Radiofonija in turizem

sta dva res zelo važna pojava sodobnega življenja

Ljubljana, 27. junija

Tujski promet in radiofonija sta dandanes v resnici dva zelo važna pojava sodobnega življenja, dva pokreta, ki sta se razgibala in razvila nenavadno naglo, zajela pa s svojo privlačnostjo ter neprestano novimi doživljaji in izpremembami vse celine sveta.

Radiofonija je vsekako zelo vpliven in močan pomočnik tujskega prometa v enem izmed njegovih treh osnovnih sestavnih elementov: v elementu propagande. Neizpodbitno je, da je dandanes radiofonija nova sila, ki, kakor tudi tisk, zavzema čedalje važnejšo vlogo v usmerjanju naših pokretov in sploh našega gospodarskega, kulturnega ali kakršnegakoli življenja in ki kot takšna čisto nič ne zaostaja za svojim starejšim bratom tiskom. Propagandna moč radiofonije rase s porastom števila radijskih poslušalcev, z neprestanim ojačevanjem oddajne energije radijskih postaj in z razširjenostjo njihove mreže po relejnih postajah, z izpopolnjevanjem in izboljševanjem programov, pa tudi s svojim velikim vzgojnim vplivom na radijske poslušalce.

Da imajo radiofonska turistična propaganda predavanja večji ali manjši vpliv na turistično publiko, je čisto gotovo odvisno od kakovosti, oblike in vsebine predavanj ali poročil, od njihove razvrstitve v program, od ure, ko se predavanje oddaja, in celo od letnega časa, ko je izvršeno na program.

Čisto razumljivo je, da ima radiofonija pri propagandi turizma lahko levi delež, ki ga v obrnjenem smislu ne bi mogli pripisovati tujskemu prometu, čeprav tudi tujski promet lahko koristi radiofoniji. Že sam občutek tuje pokrajine, ki ga daje predavatelj z besedami in zvoki iz nje, ko jo poslušalec s besedo in pesnijo po radiu opisuje, je nekaj tako zanimivega, kar ljudje res radi poslušajo in se tako še bolj vežejo na svoje sprejemnike in sploh na radiofonijo. Spet na drugi strani je radiofonija pridobila s turizmom tudi to, da jo turizem zalaga s neprestano novim gradivom, s napetimi potopisi, s opisi nezna-

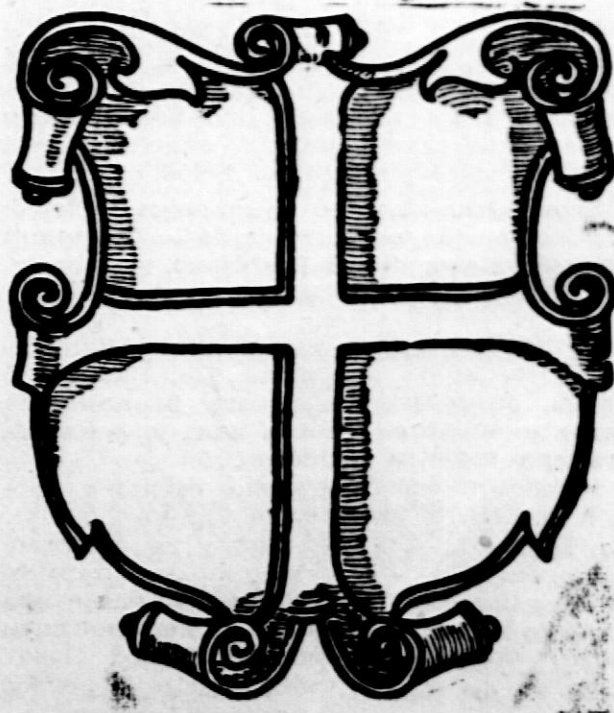
nih ali manj znanih pokrajin in s pesnijo iz teh pokrajin, ki spremlja predavanja v izvirniku — s pevskimi zbori — ali reproducirana na ploščah. Tujski promet je torej dal radiofoniji nekaj novega, kar ljudje zanimajo in kar zmerom radi napeto poslušajo.

Potopisne reportaže so dandanes napredovale že tako zelo, da jih lahko uvrščamo že tudi v literarni del radijskih programov, saj podajajo vse tisto, kar je za človeka vzgojno, lepo in prijetno. Vse tisto, kar daje inspiracijo stvariteljskemu duhu umetnika, je — tujski promet. Občudovanje lepega, občudovanje prirode in občudovanje ljudi v njej z vsemi njihovimi segami, nošami, običaji in plesi. Temelji tujskega prometa so prav v prirodi in najlepše za človeka je spet samo v njej. Tam iščemo vsi resnice, ljubezni in lepote. In vse to nam podaja radiofonija, kadar govore pred njenimi mikrofoni ljudje, ki ljubijo prirodo, ki imajo dar opazovanja in ki poznajo narod, ki v njej živi. Na tem najbolj umetniškem tlu, ki je bistvo turizma in sploh našega življenja, so tudi vsi ostali cilji tujskega prometa: najplemenitejše stvaritve ljudskega uma in okusa, izvirno življenje posameznih narodov in pokrajin, njihovo narodopisje, njihove narodne svečanosti, zabave, razvedrila in sploh vse, kar je v zvezi s človekovim vsakdanjim in nevsakdanjim življenjem.

Skupni namen radiofonije in turizma je torej med drugim tudi ta, da seznanjata ljudi s tistim, kar jim je pralastnega in s tistim, kar je torej najbolj njihovo. Zaradi tega morata biti radiofonija in turizem najtesneje povezana in zaradi tega mora posvečati radiofonija turizmu največjo pozornost, turizem pa seveda v enak meri tej najmodernejši iznajdbi človeškega uma. V tem je podobnost med njima in možnost sodelovanja, v tem pa je tudi njuna skupna moč privlačnosti in vpliva na ljudi.

V naših slovenskih krajih radiofonija še ni spoznala pravega pomena in namena tujskega prometa, pa tudi tujski promet se še ni zavedel moči in neomejenega vpliva

na radiofonijo. Potrebno je torej, da se o priliki sestanejo tudi močje in vodstva naše radiofonije in iz vodstva našega tujskega prometa, in da se tako skupno dogovore o vzajemnem medsebojnem delu, ki bo koristilo naši slovenski radiofoniji, v še veliko večji meri pa našemu tujskemu prometu. V studiju ljubljanske radijske postaje so turistična predavanja tako redka, kakor da je njihova snov najmanj zanimiva in kakor da ni povezana s bistvom tistega, čemur je prav za prav namenjena tudi sama radiofonija. Že v uvodu smo to bistvo dovolj poudarili in razložili, pripravili pa smo, da bo naposled prišlo do tesnejšega sodelovanja med predstavnikmi naše radiofonije in našega tujskega prometa, kar bo v skupno korist nas vseh in našega spoznavanja pokrajin in ljudi, ki so nam po svojem jeziku in po svoji miselnosti čisto blizu, pa jih poznamo manj kakor junake iz Verneovih romanov.

Radijski dom

Z letalom na počitnice

Slovenija ima letos prav dobre zveze posebno s Splitom in Dubrovnikom

Ljubljana, 27. junija. Čeprav smo letos izgubili zračno zvezo s Sušakom, ki smo je bili najbolj vajeni in ki je imela med nami že veliko število prijateljev, vendarle zveze Ljubljane s drugimi jugoslovenski mesti in posebno z našim morjem niso ravno slabe. Zračna zveza Ljubljane s Sušakom, ki so jo vzdrževala letala našega Aeroputa, pa tudi letala Oelaga oziroma pozneje nemške Luft-hanse na liniji Dunaj-Celovec-Ljubljana-Sušak, je bila za nas najkrajša zveza s morjem, bila pa je za naše kraje posebno važna zaradi tega, ker večina Slovencev najraje obiskuje kraje Hrvatskega Primorja, že manj pa se jih napoti v severno ali celo južno Dalmacijo. Dejstvo, da smo letos izgubili to zvezo, ni tako hudo, saj imamo s Sušakom prav dobre avtobusne zveze, ki jih vzdržujeta avtobusni podjetji Jadran in Pečnikar, naša javnost pa bo čisto gotovo z zadovoljstvom sprejela zagotovilo, da bo prihodnje leto Ljubljana spet dobila svojo zvezo z nam najbližjim pristaniščem našega Jadrana.

V letošnji sezoni našega zračnega prometa je za nas vsekakor najvažnejša naša nova, neposredna zveza Ljubljane z Zagrebom, Splitom in Dubrovnikom. Ta zveza ni važna samo zaradi tega, ker smo bili doslej z letali povezani z Zagrebom samo posredno preko Sušaka, dočim je zdaj ta ovinek odpadel, pač pa je veliko važnejša zaradi res hitrih in udobnih zvez Ljubljane s Splitom in Dubrovnikom. Brzi vlak potrebuje za vožnjo od Ljubljane do Splita več kakor trinaest ur, z letalom pa zdaj premagamo to razdaljo kljub polurnemu postanku v Zagrebu v 2 in pol ure. Kakšen prihranek na času in kakšno udobnost pomeni ta naglica, res ni potrebno razlagati.

Z Dubrovnikom smo imeli doslej samo dve zvezi: eno z vlakom preko Slavonskega Broda in Sarajeva, drugo pa z vlakom ali avtobusom preko Sušaka in s parnikom mimo Splita oziroma z vlakom do Splita in s parnikom naprej. Z vlakom potrebujemo do Dubrovnika okoli trideset ur, druga zveza preko Sušaka ali Splita in nato s parnikom do Dubrovnika pa tudi ni dosti boljša. Neprijetnosti, ki jih doživljamo pri prestopanju iz vlaka v vlak ali pri izstopanju iz vlaka ali avtobusa in vkrcavanju v parnik so tudi precejšnje, in prav v tem moramo iskati glavne vzroke, zakaj tako malo Slovencev potuje v srednjo in južno Dalmacijo. Letalo, ki nas zdaj veže z Dubrovnikom, potrebuje

za polet od Ljubljane do Dubrovnika samo pčile 3 ure,

v čemer je vpočet polurni postanek letala v Zagrebu in desetminutni postanek na splitskem letališču. Namesto dosedanjih trideset ur potovanja potrebujemo torej zdaj od Ljubljane do Dubrovnika samo pčile tri ure oziroma 2 uri in 50 minut efektivnega poleta. Dubrovnik nam je zdaj tako blizu, da lahko v Ljubljani zajtrkujemo in še malicamo, obudujemo pa že v senci tropskega drevja v Dubrovniku, ob pol štirih popoldne pa se že spustimo na ljubljansko letališče.

Kakor smo že omenili, potrebuje letalo za polet od Ljubljane do Splita samo dve uri

in je tudi to vsekakor rekord, kakršnih nismo vajeni. Ljubljana je torej dobila v letošnji letalski potniški sezoni najidealnejše zveze s Splitom in Dubrovnikom, kar bo nedvomno močno vplivalo na obisk naših ljudi južnejšim krajem našega morja. V tem je tudi največja turistična atrak-tivnost naših letošnjih letalskih zvez.

Prav dobra, toda za nas še manj važna zveza je tudi naša preko Zagreba posredna zveza s Sarajevom, saj potrebuje letalo od Zagreba do Sarajeva samo 1 uro in 20 minut. Morda bo ta nova letalska zveza ugodno vplivala na večji obisk naših ljudi Sarajevu in sploh Bosni, kjer smo zdaj še precej redki gosti. Čisto gotovo pa je, da predstavlja ta naša posredna zveza s Sarajevom vsaj v poslovnem, če že ne tako zelo tudi v turističnem pogledu našo veliko pridobitev.

Naposled moramo omeniti tudi našo lokalno zvezo Zagreba z Beogradom, ki pa za nas praktično sploh ne prihaja v ožir, ker nam ni dostopna. Letalo na tej lokalni liniji se namreč dviga v Zagrebu na polet proti Beogradu samo enkrat dnevno, in sicer ob sedmih jutraj, torej pred doletom našega ljubljanskega letala na zagrebško letališče. Pač pa imamo z Beogradom prav dobro zvezo na mednarodni potniški liniji

Milano—Venezia—Zagreb—Beograd—Bucuresti, na kateri dosežemo iz Zagreba Beograd že v polurni uri, iz Ljubljane pa v dobrih dveh urah efektivnega poleta. Kot zanimivost navajam, da

potrebuje letalo od Zagreba do Beograda samo 1 uro in 40 minut

kljub petminutnemu postanku v kralje-stvu Bečevih čevljev, ki je letos, po lan-skoletni izločitvi, spet dobilo zračne zveze s važnejšimi jugoslovenskimi mesti.

Preko Zagreba in delno preko Beograda ima Ljubljana seveda tudi res ugodne zveze z vsemi evropskimi prestolnicami, ki jih dosežemo že v nekaj urah. Na teh linijah pa potujejo Ljubljančani zelo malo, ker je potovanje precej drago in ker nimamo ravno tako zelo živahnih trgovskih stikov s velikimi evropskimi tržišči.

Pred našimi očmi namreč ležijo ogromne naše turistične in gospodarske kroge posredno opozoriti na dejstvo, ki še več let kriči po reviziji, pa mu nihče ne po-sveča potrebne in dolžne pozornosti. V svoji tarinai politiki je namreč jugoslovensko društvo za zračni promet Aeroput do skrajnosti nedosledno in krivično. Tako na pr-računa Aeroput za polet od Beograda do Niša, ki traja 50 minut, samo 200 din, za polet od Ljubljane do Zagreba, ki traja 45 minut, torej 5 minut manj, pa 300 din. Za polet od Beograda do Skoplja, ki traja s petminutnim postankom v Nišu samo 2 uri, računa Aeroput smešno nizko ceno 350 din, za polet od Ljubljane do Splita, ki traja kar 25 minut manj, pa 600 din.

Takšne tarife se upirajo najprimitivnejši logiki in zdravemu razumu, tako da je že res skrajni čas, da naši turistični in gospodarski krogi v tem pogledu na vseh merodajnih mestih najprejglačneje zahtevajo temeljito revizijo.

Polet od Ljubljane do Zagreba bi smel stati samo 150 din, ne pa 300 din, polet od Ljubljane do Splita pa samo 250 do 300 din, ne pa kar 600 din, kar določajo se-danje tarife.

Na to kričijo krivično opozarjamo že več let, toda brez uspeha. Prepričani smo, da bo naše opozorilo zaleгло vsaj zdaj in da se bodo vsi merodajni zganili ter zahtevali pravične, ne pa sedanje nelogične in neopracitljive tarife.

Slovenija je Aeroput hvalena za sreš-ne zveze, ki nam jih daje in ki nam ome-gotajo predvsem pot na naše morje, vendar pa Aeroput ne more od nas pričakovati takšnega odziva, kakršnega si želi. Slove-nija ni nič bogatejša kakor Srbija in tudi na letalih morajo veljati enotne tarife ka-kor na državnih železnicah.

Kadar bo Aeroput spoznal tudi to in ka-dar bo prilagodil svoje tarife logiki in pra-vici, bomo čisto gotovo Slovenci med prvimi, ki bomo z največjo ljubeznijo podprli naše civilno letalstvo. Dokler pa Aeroput ne bo spoznal upravičenosti naše zahteve, mora krivdo za slab odziv pri potovanju Ljubljančanov z njegovimi letali prevzeti samo nase.

Železniška uprava in izletništvo

Brez največje uvidevnosti železniške uprave je razvoj izletništva nemogoč

Ljubljana, 27. junija. Tujski promet se prav za prav deli na dva enako važna sestavna dela: letoviškarstvo in izletništvo. Dočim je letoviškarstvo pri nas posebno spričo visoke stopnje našega gostinstva že zelo razvito in urejeno res v vsakem pogledu, je izletništvo, ki ni nič manj važno od letoviškarstva, še skoraj v povojih.

Pred leti so bili v Ljubljani skupinski izleti s vlaki ali avtobusi še zelo redki

stinkah obratih kraja, kamor je bil izlet prirejen. Ker so to večinoma kraji, ki so od Ljubljane zelo oddaljeni in ki še ne poznajo pravega, smotrnega tujeskega prometa oziroma letoviškarstva, gostinstvo tam še ni na tako visoki stopnji kakor v že znanih in popularnih letovišcih ali zdravišcih, nima pa niti vsega potrebnega za sprejem velikega števila enodnevnih gostov-izletnikov. Izletniki, ki se ne morejo živeti v skromni in majhne razmere ti-stega kraja, kaj radi godrnjajo, čeprav bi jim v večini primerov prisrčnost in gostoljubnost ljudi iz tistega kraja, pa tudi le-pota prirode morala odvagati nevšečnosti.

Priznati moramo, da so naši ljudje precej potrpljivi in redko kdaj zahtevajo pre-več. Toda priznati moramo tudi to, da so v različnih krajih tudi takšni gostilničarji, ki niso doimeli svojega namena, ki ne po-znajo svojih gostinskih dolžnosti in ki po-zabljajo, da prav oni s svojo malomarno in površno postrežbo lahko pokvarijo tudi najlepše vtise, ki bi jih sicer izletniki od-nesli iz dotičnega kraja. Nekaj takšnega se je nedavno zgodilo tudi v Beli Krajini, ko je bil tja prirejen izlet Ljubljančanov na črnomeljki festival. V Beli Krajini ni veliko gostlin, pa vendar nekatere slove celo do Ljubljane. Tako so zelo številni izletniki že v Ljubljani zahtevali obed v določen, staroselavni gostilni nekega več-jeja belokranjskega kraja, pa so bili po-tem bridko razočarani. To razočaranje, ki ga je bil skrivili gostilničar, je dalo izlet-nikom nerazpoloženje, ki se ga niso mogli otresti niti do Ljubljane. V takšnih prime-rih bi morala naša tujakoprometna zveza takoj intervenirati pri dotičniku neposred-no, če pa to ne zaleže, pa še potem kra-jnega Tujakoprometnega društva in po potrebi tudi preko sreskega načelnstva. Če gostilna niti po takšnih opominih ne bo ustrezala svojemu namenu in če bo gostil-ničar še zmerom pozabjal, da je njegova prva dolžnost do izletnikov in gostov pri-aršana gostoljubnost in najboljša postrežba, je potrebno takšne gostilne enkrat za zme-rom izločiti iz seznama tistih, ki pri takš-nih izletih prihajajo v poštev.

Najbolj kizljiva točka pri organizaciji velikih skupinskih izletov je vsekakor vož-

nja do namembnega kraja. Za izlete, ki zanje ne moremo pričakovati s strani na-še javnosti prevelikega odziva, je že v na-prej določeno, da se bodo vršili z avtobusi. To moderno prevozno sredstvo, ki je tudi pri nas že na najlepši višini, bi bilo seveda dosti udobnejše, če bi naše ceste vsaj ko-likor toliko odgovarjale svojemu namenu. Naši avtobusni podjetniki, ki jim moramo priznati največje razumevanje in največ-jo poštrevnost so doskočili tej nadlogi tako, da so nabavili čim večje in čim udob-nejše vozove, ki kljub slabim in razritim cestam ne povzročajo preveč tresljajev. Ker pa so avtobusi primerni samo za manjša skupinska potovanja, se moramo za večja, ki se jih udeležijo po več sto ljudi, obračati na našo železniško upravo, in tam je najobčutljivejša Ahilova peta našega izletništva. Kljub temu, da ji izletništvo prinaša veliko dohodkov in je hkratu tudi propaganda za potovanja posameznikov v kraje, kamor se vrši izlet in ki po tem izletu pritegnejo nase večje število novih prijateljev, železniška uprava ne kaže ravo- posebne uvidevnosti do prirediteljev takšnih velikih skupinskih izletov in včasih prav ona odnese levji delež vzrokov za pritožbe.

Če je kdo dolžan pokazati največjo uvi-devnost do izletnikov, je to pred vsemi drugimi dolžna naša železniška uprava, ki ima od takšnih izletov največ dobička in s njimi najmanj dela. Nobenega opravka nima z izdajanjem voznih kart, ne z orga-nizacijo, ne s razvrstitvijo ljudi. Prav za-radi tega lahko od nje zahtevamo, da brez vsakega komentarja pripravi toliko vago-nov, kolikor jih je potrebnih za udeležence izleta.

Prireditelji izletov in organizatorji pri-reditev v kraju, kamor so izletniki name-njeni, izpolnjujejo svoje dolžnosti. Če bodo te svoje dolžnosti v polni meri izpolnjevali tudi gostilničarji in naša železniška upra-va, se bo izletništvo pri nas lahko razvilo do tako visoke stopnje, na kakršni je v inozemstvu.

Pri tem pa moramo posebej poudarjati nacionalne in vzgojne vrednosti takih iz-letov.

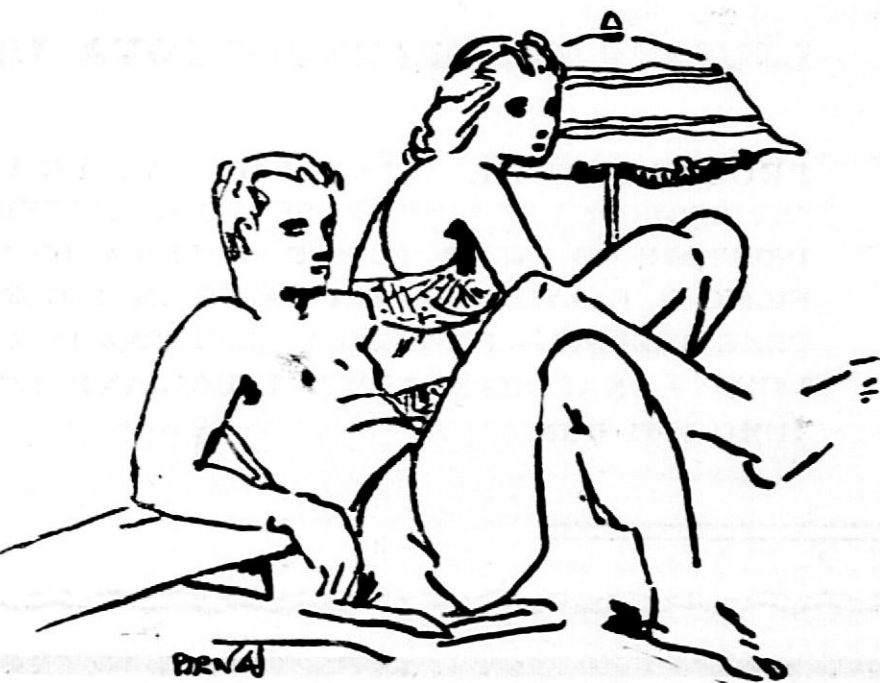
V brezdelju in smehu potekajo dnevi

pojav. Ljudje so imeli takrat več denarja in so si lahko privoščili samostojne izle-te po naši državi in tudi v inozemstvo, med revnejšimi sloji pa tedaj še ni bilo toliko zanimanja za to važno panogo našega tuj-skega prometa. Ko so se pozneje pojavili prvi organizatorji skupinskih izletov, so v naši javnosti našli na nepričakovano velik odziv. Nizke cene vožnje, cene in dobra prehrana in strokovno vodstvo takš-nih izletov je bilo nekaj tako privlačnega, da se temu niso mogli upreti niti revnejši sloji, ki si letoviškarstva ne morejo privoščiti, pa bi vseno radi spoznali naše kraje in naše lepote. Izletništvo se je potem pri nas razvijalo zelo naglo. Zaradi slabe or-ganizacije nekaterih izletov je pozneje za nekaj časa nastopil zastoj, potem pa so se organizatorji izletov po naši državi in v tujino spet resneje oprijeli dela in pri na-ši publikii dosegli nove uspehe. Potovanje je dandanes kakor nalezljiva bolezen, lju-dje pa so skromni in v resnici ne zahtevajo preveč. Vse to je omogočilo našemu iz-letništvu nagel napredek in zaradi tega ni nič čudnega, če je bilo poleg izletniške pisarne naše Tujakoprometne zveze usta-novljenih še nekaj potovalnih uradov, ki so se pečali s prirejanjem izletov.

Izletništvo je predvsem odvisno od treh najvažnejših okoliščin. Prva je čisto goto-vo udobno potovanje do namembnega me-sta, sledi ji postrežba gostov v kraju, ka-mor je izlet prirejen, skoraj enako važna pa je organizacija prireditve, ki so v do-tične kraje privabile goste in ki je bil za-radi njih izlet tudi prirejen. Organizacija takšnih krajevskih prireditev je po navadi res odlična. Tudi od Ljubljane najbolj od-daljene pokrajine slovenske zemlje so že spoznale gospodarsko vrednost tujeskega prometa. Ljudje se radi oprijemljejo dela, da pokažejo svojim gostom svoje pristno življenje, vse svoje sege in običaje in sploh svoj kraj v čim lepši podobi. Precej ko-ljivejše je že vprašanje postrežbe v go-

»Mirijak« je vsak dan polna živčava

Kakor da je zamera med njima

Po domovini

Poglejte našo Gorenjsko, ki se kakor počasi se stopnjujoča pesem poganja navkreber in ustvarja najlepši planinski svet. Z odprtimi očmi se zaglejte v to mi-rno krasoto, ki jo je stvarnik ustvarjal sed-mi dan. Z razumevanjem in ljubeznijo po-glejte našega gorenjskega kmeta, ki si v znoju in žuljih služi vsakdanji kruh, z ra-zumevanjem in ljubeznijo poglejte planine in jezera, z enako ljubeznijo hodite kakor romar po tej lepi deželici in vsak trenutek boste srečali nove lepote slovenske sve-ta.

Poglejte našo Notranjsko, ki se v njej bori plodna zemlja s kamenjem in poseja-nimi skalami. Ali poznate vse čudeže pod-zemskega sveta te pokrajine? Ali ste gledali, kako se naš slovenski človek v njej peha za najskromnejši kosček kruha, pa je kljub temu zadovoljen, srečen in vesel? Ali poznate čudežna jezera, ki se tu pora-jajo in spet umirajo?

In valjujoči svet naše Dolenjske in Be-le Krajine. Kaj vas še nikoli ni izvalil iz me-sta in vam ponudil kozarec vina, dobre vo-lje in pristnega veselja na samem izviru? Ali ste že videli tiste med grlici se svija-joče srebrne potoke in mirne, zmerom krotke reke, ali ste se že izprehajali po tajanstvenih stezicah in hladnih gorjanskih gozdovih, ki je v njih našel Trdina gradi-va za sto in sto prezanjivih bajk?

Se našo zeleno Štajersko imamo, juheji ljudje zmerom dobre volje so tam doma, gostoljubni in prijazni, prijatelji vsako-mur. Mehka in nežna je ta pokrajina in takšni so tam ljudje. Saj jih boste že in še občutili? In s pohorski drvarji ste že govorili? Tako dobri so in mnoga nam

bodo povedali zanimivega, kakor je sma-mila veriga pohorskega kraljestva od Ma-ribora do Šegave Savinjske doline.

Slovenske gorice in Halozs so spet svet zase, ki vam bo s kapljico slane vina nali v časo šegave in šidane volje ter lju-bezni do naše zemlje in Prieka. Gričevje je tam mehko in obilo, kakor da ga je stvarnik izoblikoval s posebno dobrohotno roko in nato polno sravnal proti otočne-mu, pa vendar tako lepemu in zmerom sa-njajočemu Prekmurju. Glejte, takšno je življenje našega slovenskega človeka in takšno so naše slovenske steeze. Hodite po njih, spoznavajte pokrajino, ki je v njej doma naša beseda in ki v njej trpi naš človek. Kraj, ki je naš rojstni in najlepši na svetu.

Tisoč let kulture iščejo, pa je ima zem-lja več in njeni ljudje največ. Kdo se ni občudoval plemenitih polj naše Hrvatske in plemenitih potah njenega človeka? Kamor se ozrete v tem svetu, najdete nešteto le-pot, pisanih narodnih noš, zdravih besed, čistih misli, lepih pesmi. Zagreb poznamo val in mislimo, da smo s njim spoznali Hrvatsko, toda se motimo. Prevalika in prelepa je ta dežela, da bi jo smeli le po-vršno poznati. Hotete stopiti korak čezno-j in poslušati hrvatskega človeka v njego-vev vsakdanjem in nedolžnem življenju, ki mu boste redko kje našli primere? Do-movino morate ljubiti, in šele tedaj boste videli vso tisto lepoto, ki vam je zdaj še skrita. Mesto ni nikoli duša pokrajine! Samo upravnost središče je, in nato naj nas vodijo pota po krajih izven Zagreba.

Opasoval sem vojvodinskega kmeta, ka-ko je s ljubeznijo in molitvijo gledal na

novi poganek na drevju v sadovnjaku in vsak žitni klas, ki je zrasel čez sosedo. Zvečer je šel k deklici v vas in ji zapel pesem ljubezni brezskrbno, mehko, enako-ravno, kakor je večina vojvodinskih pes-mi in kakršne so vojvodinske ravnine. Lju-bezen je tam drugačna kakor pri nas in drugačen pojem življenja. Enak je valu-jočemu žitnemu polju, ki se vdaja vsake-mu vetru.

Na polju je oral in bil umazan kakor vsak kmet pri delu. Ogovoril sem ga in mislil, da bom slisal besedo kmetske-bedaše, ki ima pojem samo o zemlji in lesenem ralu, ki se za njim poganja od jutra do mraka in orje ne preveč radodarno božjo dlan. Začudil sem se, ko mi je preudarno odvrnil. Gostoljubno me je povabil v svoj dom in mi ponudil srbsko sladko. Visok rezervni častnik je bil in nosil vrsto naj-višjih odlikovanj. Največje časti je dosegel

Mariborska hiša na Poljani

in se potem vrnil sem, ki ga je s krvjo in trupli padlih sinov natopljena in pogno-jena pričakovala dolge mesece in leta. Naš človek bi ostal v mestu in se pomasal s svojim junaštvom, Srb pa je odšel nazaj v svojo vas in postal spet kmet, preprost in delaven. Pobožen, skromen, gostoljuben, tih in zmerom pripravljen na življenjsko žrtev za domovino.

Cerke, samostane in svečenike sem srečal na vsakem koraku, ko sem hodil po zibelki pravoslavja in slovanstva. Skrom-no so mi pripovedovali o časih, ko so se s puško v desnici in križem v levici borili za srbski jezik in pravoslavlje. Zdaj spet orjejo in kopljejo, srečni in zadovoljni, saj žanjejo dvakrat na leto. Južne Srbije ne poznamo in ne vemo, da je tam naša zi-belka in naše najlepše. Največja prepro-stost in največja nepokvarjenost. Koliko lepih jezer je tam in koliko ravnin in pre-padov, ki je z njihovega dna videti komaj kosček neba in odmev ne doseže zemeljske površine! Kljub preprostosti teh ljudi pa nam vendarle freske v nešteti cerkvah dokazujejo, da so se njihovi pradedje bili največji in najvišji umetniki.

Dvoje črnih očes se je zagledalo vame. Tu je doma prava ljubezen. Zgoda, kakor dalmatinsko sonce. In poln obraz smeja je opazilo moje oko. Deželica ljubezni in juž-nih nasadov je naša Dalmacija. Lepa ka-kor morje v vetrovni noči, ko žaga skale in drobi pesek. Zmerom enaka, zmerom lega in vendar zmerom nova mekušja. Vse nemirna. Vsega se odreka, nikoli ne pove svojih želj. Bog jo obvaruj pred mirom! Saj ste že morda slisali ribiča v jadrnici, kakor zakolne, ko se za-za-črta. In

bi sadni vetril in ko so se jedra spu-stila kakor zlomljena galebova krila?

Hercegovci, ki sem ga bil vprašal, kako preživi tri in dvajset otrok, splošnih v zmerom enaki ljubezni in rojenih od iste žene-matere, je dejal: »Domovina potrebuje junake in jih bo preživela.« Hercegovci nimajo mnogo želja, niti grohov. Tiho-tapstva ne smatrajo za grešno nadevo, saj tobak rodi vendar njihova zemlja in imajo do njenih plodov polno pravico. Z njihovim znojem so zalila tobakova polja, vsako ko-leno v tobakovem stebelcu je njihov žulj. In kadar je zahtevala domovina, so Herce-govci s ljubeznijo gnojili zemljo s svojimi trupli. Čim več junakov je padlo, tem po-nošnejša je bila hercegovska vas. Tudi neveseljaka puška je tam počila. Ali po-znate njeno vlogo v svetovnem ognju 1914. leta?

Bosna umira. Čez petdeset let je ne bo več. Tedaj bo njen sedanjí upravni naziv: drinska banovina res umesten. Trumoma hodijo vanjo in iščejo drobce vzhoda. Is leta v leto se bolj izgublja. Naselja mo-dernizirajo, ljudi izpreminjajo, obuti ho-dijo v džamije, a čim brišejo prah in se-redže so skoraj čisto zavrgli. Ostala bo Evropa. Samo sevdaha morda niče ne bo iztrebil iz teh krajev. Ali poznate bosan-ske sevdalinke in srca, ki jih rode? Slo-venci imamo mnogo pesmi, toda redke, si-no redke, ki bi povedale tisto, kar poje Bosanec, kadar pada v sevdah. Slisali ga boste in ostali iznenadeni, na svetu.

Postavljate besede in pesmi naše domo-vine. Najlepše in najdražje.

Urošnik Ravnjak

KREDITNI ZAVOD

za trgovino in industrijo, Ljubljana

PREŠERNOVA ULICA št. 50.

TELEFON: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84.

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

OBRESTOVANJE VLOG, NAKUP IN PRODAJA VSAKOVRSNIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV, DEVIZ IN VALUT, BORZNA NAROČILA, PREDUJMI IN KREDITI VSAKE VRSTE, ESKOMPT IN INKASO MENIC, KUPO-NOV, NAKAZILA V TU- IN INOZEMSTVO, SAFE-DEPOSITS ITD.

Obiščite VIII. Mariborski teden

od 5. do 13. avgusta 1939.

Velika gospodarska in kulturna revija ■ Velike gledališke, pevske in sportne prireditve ■ 50% popusta na železnicah in parobrodih od 1. do 17. avgusta 1939.

MARIBORSKI OTOK, NAJLEPŠE KOPALIŠČE V JUGOSLAVIJI ...
ZELENO ROMANTIČNO POHORJE ... ■ VINORODNE SLOVENSKE GORICE ...
GOSTOLJUBNI LEPI MARIBOR ...
V A S V A B I J O !

Rimske Toplice

JUGOSLOVANSKI GASTEIN

ZDRAVI ŽIVČNE BOLEZNI, GIHT,
ISIAS, ŽENSKÉ BOLEZNI ITD. —
PAVSALNE KURE PO ZELO NIZKI
CENI. — PROSPEKTI SE DOBJO
PRI RAVNATELJSTVU RIMSKE-
TOPLICE.

LETOVIŠČE

NA PREVALU MED POSAVJEM IN SAVINJSKO DOLINO

Trojane

nadmorska višina 600 metrov

prekrasna okolica - izprehodi - zabava - razvedrilo - kopanje v Medijskih Toplicah. — Do kopališča brezplačen prevoz.

Celodnevni pension s prvovrstno hrano v treh obrokih samo 40 din

PENSION KONŠEK — TROJANE

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

Wanderer

motocikli in bicikli, nenadkriljivi so v elegantni opremljeni in poznani kvaliteti

WANDERER

tvornica dobavlja motocikle s SACHS, A-U in ILO motorji — Motocikli

WANDERER

se dobijo v vseh strokovnih trgovinah in pri glavnem zastopstvu

R. Prpić, Zagreb

Vrhovčeva ulica 13

VSAK KUPEC DOBI TOVARNISKO GARANCIJO!

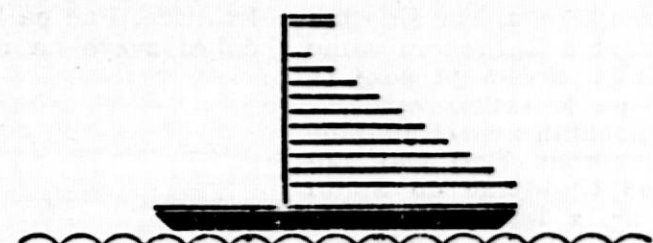
Trgovci in mehaniki! Zahtevajte obširne brezplačne cenike!

Hotel Istra

VELALUKA — DALMACIJA

PENZIJA 47 DIN DNEVNO — VKLJUČNO VSE TAKSE.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE

RADIO THERMA LAŠKO

RADIOAKTIVNA TERMALNA VODA 37° C

USPEŠNO ZDRAVI: VSA REVMATICNA OBOLENIJA, GIHT, ISIAS, ŽENSKÉ BOLEZNI, ARTERIOSKLEROZO IN DRUGE PODOBNE BOLEZNI.

SEZONA OD 1. JULIJA DO 31. AVGUSTA.

PROSPEKTE IN CENIKE POSILJA NA ŽELJO UPRAVA ZDRAVILIŠČA.

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija

J. Bonač sin

LJUBLJANA,

ČOPOVA CESTA 16

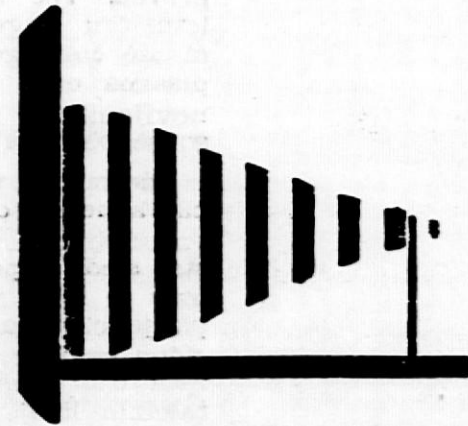
Tovarna za papir in lepenko na Količevem pri Domžalah izdeluje vsakovrsten papir, lepenko in karton, kakor tudi barvasti dupleks in tripleks karton, kromonadomestek, specialni karton jacquard itd.

Kartonažna tovarna v Ljubljani, Čopova ulica 16 izdeluje vse vrste kartonske in papirne embalaže za lekarne, industrijo, slaščičarne, nadalje papirne serviete, toaletni papir znamk »Sanol« in »Hermes«, registratorje, mape itd., kakor tudi vsa dela, ki spadajo v to stroko.

Telefon št. 23-07 in 34-81

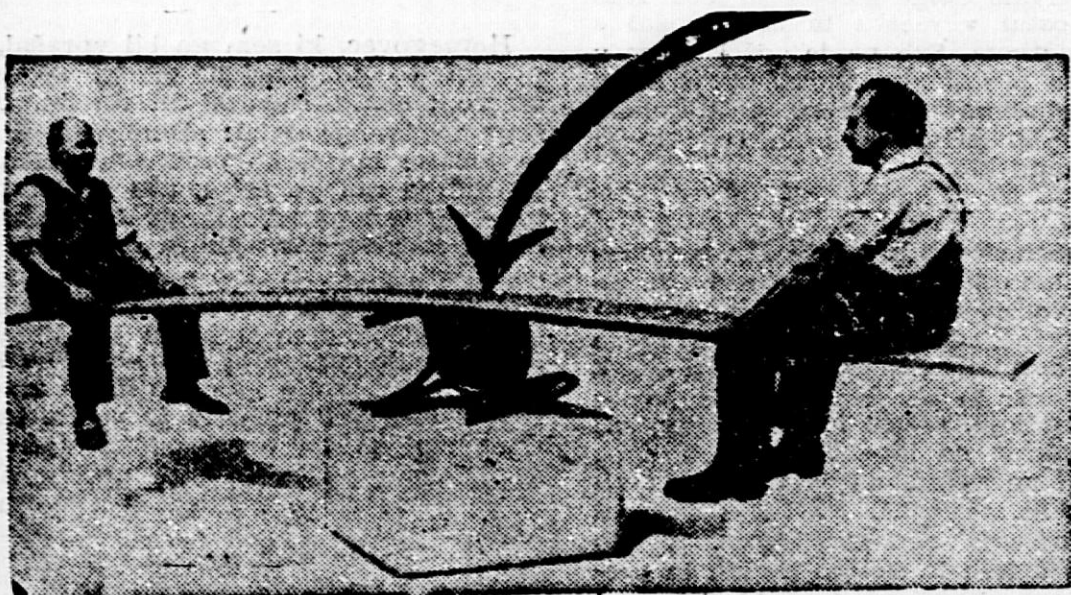
FOTO - DROGERIJA „ADRIJA“

LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 1

PRODAJA VSEH VRST FOTOAPARATOV
SEPRIPOROČA ZA IZVRŠITEV VSEH FOTOGRAFSKIH DEL
PREVZAMEMO FILME, PLOŠČE IN LEICA (CONTAX)
FILME V RAZVIJANJE, KOPIRANJE IN POVEČANJE
CENE ZMERNE — POSTREŽBA PROMPTNA IN ZANESLJIVA — NAROČILA IZVEN LJUBLJANE IZVRŠUJEMO ISTI DAN

STOLE izdržljive tako le

ZA KAVARNE, GOSTILNE, HOTELE,
TERASE, KINEMATOGRAFE, PISARNE,
SOLE, IN ZASEBNA STANOVANJA

in ostalo pohištvo samo iz specialne tovarne upognjenega pohištva

THONET-MUNDUS D.D. Varaždin

Zahtevajte v vseh trgovinah s pohištvom izključno

ORIGINAL »THONET« STOLICE

NE KUPUJTE MAČKA V VREČI!

Ne pijte kisle vode, ne da bi pazili, katero pijete!

Vaše zdravje je toliko vredno, da zahtevajte

RADENSKO!

tisto z rdečimi srci,

našo najboljšo mineralno vodo, izrecno v originalnih steklenicah!

Knjigovoznica Iv. Bonač Ljubljana

SE VLJUDNO PRIPOROČA ZA RAZNA KNJIGOVESKA DELA, MAPE ZA HOTELE IN KAVARNE IN VSA V TO STROKO SPADAJOČA DELA

Kaj vse dobite pri nas?

PLETENINE
TRIKOTAZO
MOSKO PERILO
DAMSKO PERILO
OVRATNIKE
SAMOVEZNICE
STEKLO
PORCELAN
KUHINJSKO POSODO

KUHINJSKE POTREBSCINE
AKTOVKE
DAMSKO TORBICE
POTNE KOVČE
TURISTIČNE POTREBSCINE
TOALETNE POTREBSCINE
OTROŠKE IGRACKE
ČEVLJE VSEH VRST
SNEZKE

ANT. KRISPER LJUBLJANA

MESTNI TRG 26

STRITARJEVA ULICA 1-3

NAJKRAJŠA ZVEZA SLOVENIJE Z MORJEM

JE AVTOBUSNA LINIJA
LJUBLJANA - SUŠAK - LJUBLJANA

KI JO VZDRŽUJE
AVTOBUSNO PODJETJE

„JADRAN“ D. D. LJUBLJANA

MASARYKOVA CESTA 20 — TELEFON 47-50

Ljubljana — Kočevje — Sušak					
•	•	Din	Km	Postajališča	•
5.45	9.15	—	—	Ljubljana, Hotel Union	20.10
6.00	9.30	—	—	Ljubljana, Hotel Metropol	20.00
6.40	—	19	—	Grosuplje	22.31
—	10.40	33	—	Vel. Lašče	22.11
—	11.10	48	—	Ribnica	18.30
6.55	—	27	—	Višnja gora	21.35
7.05	—	33	—	Sušak	21.44
7.47	—	53	—	Sušak	21.50
8.55	12.00	64	—	Kočevje	17.50
10.30	13.24	104	—	Delnice	16.12
12.15	15.00	152	—	SUSAK	14.30

Vožnja Ljubljana — Sušak tja in nazaj 125 dni, vsakega 30 dni

BLED ALPSKO LETOVIŠČE IN KOPALIŠČE

sestajališče ugledne
mednarodne publike

Najmodernejši hoteli in pensioni

Cene zmerne

Prospekti in informacije:

Zdravil. komisija Bled

Tujskoprometna zveza
Ljubljana

Tyriševa cesta štov. 11

Tujskoprometna zveza
Maribor

Trg svobode — Grad

Glavni zastopstvi:

„Putnik“ a.d. Beograd

Podrobne informacije in prospekti vseh turističnih krajev Slovenije, zdravilišč, letovišč, planinskih postojank, kakor tudi posameznih turističnih obratov, hotelov, penzionov itd.

Brezplačni nasveti, prospekti, programi, rute ter vse ostale usluge in navodila za potovanja v tu- in inozemstvo.

Vse vozne karte za železniški in zračni promet v tu- in inozemstvo.

Nakup in prodaja valut, kreditna pisma, potovalni čeki in hotelski boni.

Priljubljeni izleti in skupinska potovanja.

Vsi dohodki služijo izključno
naši tujskoprometni propagandi.

Poslovalnice in informativne pisarne Tujskoprometnih zvez,
LJUBLJANA in MARIBOR:

Ljubljana, Maribor, Bled, Celje, Dravograd - Meža, Gornja Radgona, Jesenice, Jezeraki vrh, Korensko sedlo, Kranjska gora, Planina pri Rakeku, Ptuj, Rateče - Planica, Rogaška Slatina, Sv. Janez v Bohinju, Št. Ilj.

DOBRNA P R I C E L J U (JUGOSLAVIJA)

JE ČEZ 500 LET STARO ZDRAVILIŠČE, najmoderneje urejeno, 400 m nad morjem, akrototerna s 36°C naravno toplo vodo, najlepšo okolico, sredi gozdov, brez prahu in dima. Klima je subalpinska

Indikacije: Srčne, živčne in ženske bolezni.

Železniška postaja Celje na progi Wien ^{Beograd}
Trieste

ROGAŠKA SLATINA

SIROM SVETA ZNANO ZDRAVILIŠČE ZA OBOLJENJA NA ZELODCU, CREVESIH, OBISTIH, JETRAH, MEHURJU, BOLCU ITD.
VAS VABI NA ZDRAVLJENJE IN ODDIH

NAJMODERNEJE UREJENI HOTELI, IDEALNO LETOVIŠČE, VSAKOVRSTNE ZABAVE, KRAŠNO PLAVALNO KOPALIŠČE NA PROSTEM,

SLOVITI VRELCI

TEMPEL • STYRIA • DONAT

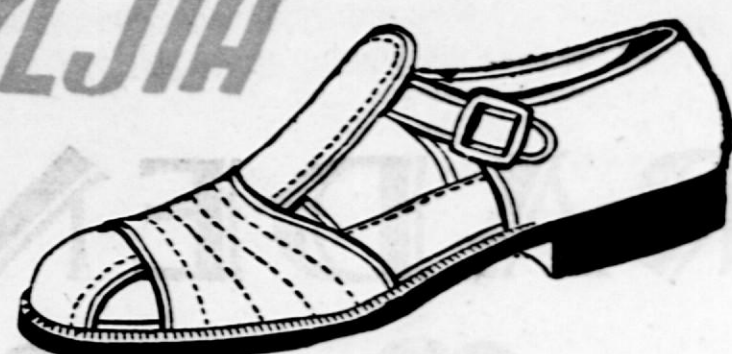

POJASNILA IN PROSPEKTE DOBITE BREZPLACNO OD UPRAVE ZDRAVILIŠČA

ROGAŠKA SLATINA

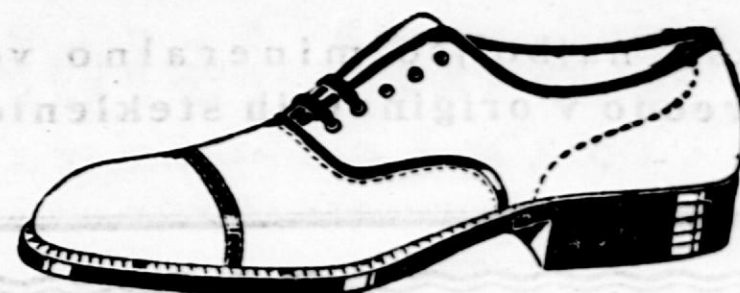

Čeleti se odpočijte V LAHKIH ČEVLJIH

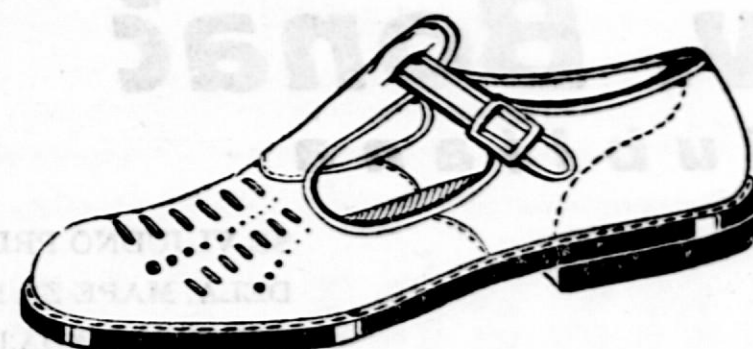
38697-2278

Elegantne moške sandale iz močnega angleškega platna s prožnimi podplati. Nogi nudijo udobje in dovolj zraka.

9337-2203

Gospodu dobro pristojajo k novi obleki ti fini čevlji iz belega ali sivga platna.

2967-42000

Lahke moške usnjene sandale z usnjenim podplatom. Luknjice na prednjem delu dajejo nogi dovolj zraka.

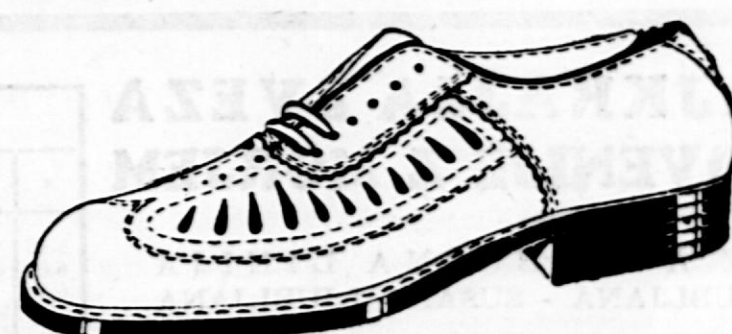
9337-2626

Gospodom z dobrim okusom najbolj pristojajo k poletni obleki ti čevlji iz belega ali sivga platna kombiniranega z lakom.

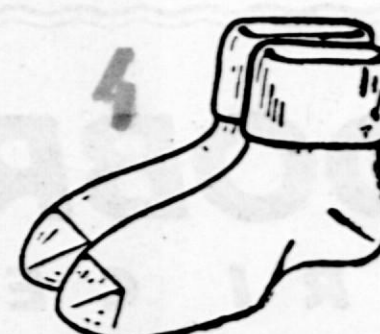
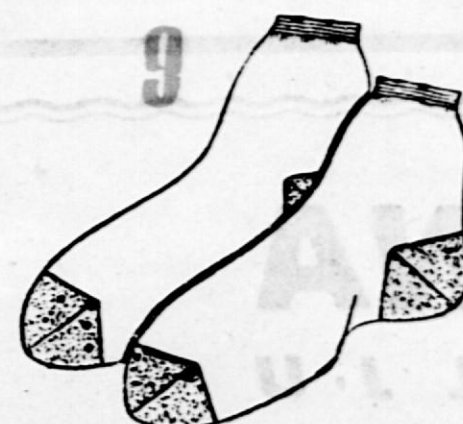
8927-44683

Elegantni poletni čevlji z gospode! Iz sivga in drap semisa ali iz usnja, okrašeni z luknjicami in usnjenim podplatom.

8039-44674

Moški lahki nizki čevlji, na rom, izdelani iz finega usnja, okrašeni z luknjicami, in usnjenim podplatom.

JADRAN

Praktične in močne nogavice gospodom za poletje. Ne rabijo podvez, ker imajo zgoraj vpleteno gumo, ki jih drži.

HAVAJKA

Ženske nogavičke iz finega »Mako« bombaža, v raznih okusnih barvah.

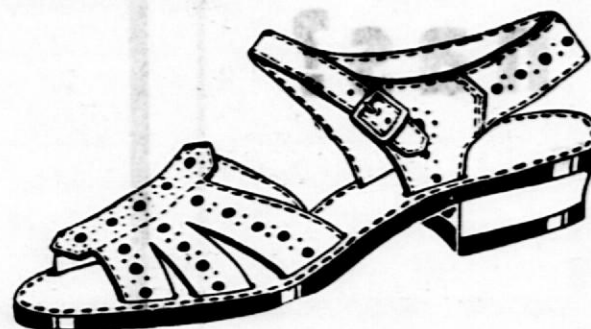
45615-1166

Lahki kopalni ženski čevlji iz platna s prožnim gumijastim podplatom.

3985-15176

Okusno izrezani čevlji iz finega belga usnja z usnjenimi podplati in nisko peto. Idealni za tople poletne dneve.

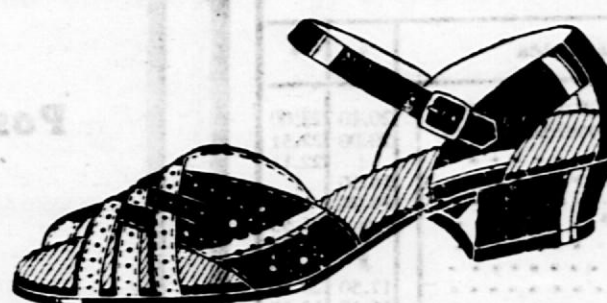
3995-55153

Udobnost nad vsem! Lahki in udobni čevlji iz finega usnja, moderno izrezani. Za sončne dneve.

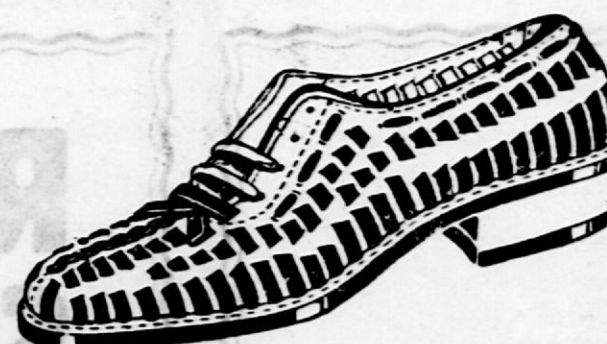
6695-0010

Noge si boste najboljše odpočili v teh lahkih čevljih iz finega angleškega platna v kombinaciji bele in rdeče barve.

3985-95154

Dovršeno lepi čevlji za poletje iz finega usnja v modro-beli kombinaciji, z usnjenim podplatom in peto.

035-14114

Najnovejši model iz Meksike! Ženske sandale iz finega usnja pletene v belo-modri ali rdeči kombinaciji. Za poletje ni lažjih in elegantnejših čevljev.

34995-5187

Lahki čevlji izdelani iz finega rdečega diftina z nisko peto.

12

45301-2204

Za lepe dneve najcenejši in najudobnejši otroški čevlji z gumijastim podplatom. Otroški Din 12.— in 15.—, ženski Din 19.—, moški Din 25.—

15

4581-1965

Otroški čevlji iz močnega angleškega platna bele barve z gumijastimi podplati. Otrokom za poletje.

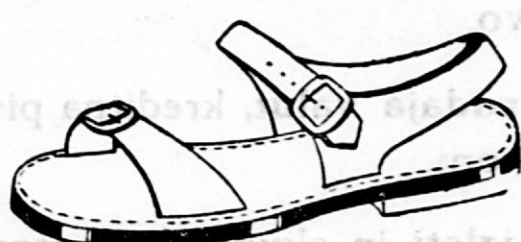
19

40891-7063

Otroške sandale iz močnega platna s prožnim podplatom in zaponko.

35

5982-44800

Praktične otroške sandale iz usnja z močnimi usnjenimi podplati. Nemirnim otrokom za igranje in sprehode.

35

5931-11864

Fina otroška upogibljiva sandala z okrasom in zaponko. Pridnim otrokom za poletje.

59

35915-5141

Moderni fini čevlji iz rdečega bureta z gobastimi prožnimi podplati, prevlečenimi z gumo.